

**STRATEGIA
PRZECIWDZIAŁANIA
BEZROBOCIU
W POWIECIE ŁOBESKIM
NA LATA 2013-2020
(Projekt)**

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	3
I . DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO EKONOMICZNEJ POWIATU ŁOBESKIEGO	5
II . FILARY STRATEGII PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY	22
III. DIAGNOZA STANU I MOŻLIWOŚCI REALIZACJI STRATEGII PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	44
IV. WARUNKI REALIZACJI STRATEGII	48
V. MONITORING STRATEGII.....	49

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie, zgodnie z obowiązkami wynikającymi z ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wykonuje zadania z zakresu przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy. W ramach realizacji tych zadań została opracowana niniejsza strategia, której celem jest stworzenie podstaw do prowadzenia efektywnych działań na rzecz ograniczenia poziomu bezrobocia, zwiększenia zatrudnienia oraz aktywizacji osób na rynku pracy. Zadania te zostaną osiągnięte poprzez ciągłe dążenie do poprawienia jakości usług i zintensyfikowania działań skierowanych do bezrobotnych i pracodawców, a mających sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości, zdolności zatrudnienia i samozatrudnienia bezrobotnych oraz zachęcać pracodawców do zwiększania zatrudnienia.

Europejska Strategia Zatrudnienia wyznacza trzy cele Unii Europejskiej w zakresie rozwoju rynku pracy i wzrostu zatrudnienia w które wpisuje się niniejszy program, tj.:

- osiągnięcie pełnego zatrudnienia,
- poprawa jakości i produktywności pracy,
- wzmocnienie spójności społecznej i integracji.

Cele te mają zostać osiągnięte poprzez realizację działań w obrębie czterech wyznaczonych filarów Europejskiej Strategii Zatrudnienia:

- poprawę zdolności do uzyskiwania i utrzymywania zatrudnienia poprzez rozwój jakości zasobów ludzkich,
- rozwój przedsiębiorczości,
- poprawę zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw i pracowników,
- wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy.

Instrumentem, który ma gwarantować wdrażanie ww. celów jest Europejski Fundusz Społeczny. Priorytetami EFS są między innymi:

- zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców w celu lepszego przewidywania zmian gospodarczych i pozytywnego zarządzania nimi, zwiększanie dostępu do zatrudnienia oraz trwała integracja na rynku pracy osób poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, zapobieganie bezrobociu, zwłaszcza bezrobociu długoterminowemu i bezrobociu wśród młodzieży, zachęcanie do aktywności w starszym wieku i dłuższej aktywności zawodowej oraz zwiększanie uczestnictwa w procesach zatrudnieniowych zachodzących na rynku pracy,
- zwiększanie integracji społecznej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w celu ich trwałej integracji na rynku pracy oraz zwalczanie wszelkich form dyskryminacji na rynku pracy,
- wzmacnianie kapitału ludzkiego,
- wspieranie partnerstw, paktów i inicjatyw poprzez tworzenie sieci obejmujących zainteresowane strony, takie jak: partnerzy społeczni i organizacje pozarządowe, na poziomie transnarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym w celu mobilizacji na rzecz reform w obszarze zatrudnienia i integracji na rynku pracy.

Cele nakreślone w programie w zakresie dążenia do zmniejszenia poziomu bezrobocia, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i wzrostu zatrudnienia są zgodne z Krajową Strategią Zatrudnienia na lata 2007-2013 będącą dokumentem towarzyszącym realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki, Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, Regionalnym Planem na rzecz Zatrudnienia dla Województwa Zachodniopomorskiego, Strategią Rozwoju Powiatu Łobeskiego oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łobeskim na lata 2012 – 2020.

Realizacja działań nakreślonych w niniejszym dokumencie uzależniona jest od zadań określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Niebagatelny wpływ będzie miała również wysokość środków Funduszu Pracy otrzymanych wg algorytmu na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i programów ministerialnych.

I. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ POWIATU ŁOBESKIEGO

1. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat Łobeski leży w środkowej części województwa zachodniopomorskiego. Od zachodu graniczy z powiatem goleniowskim i stargardzkim. Od północy graniczy z powiatem gryfickim i kołobrzeskim, a od wschodu z powiatami świdwińskim i drawskim, natomiast od południa z powiatem stargardzkim. Siedzibą powiatu jest miasto Łobez.

Powiat położony jest na Wysoczyźnie Łobeskiej, Pojezierzach: Ińskim i Drawskim oraz Równinach: Nowogardzkiej i Gryfickiej. Południowy skraj powiatu zajmuje Iński Park Krajobrazowy.

W skład powiatu łobeskiego, utworzonego 1 stycznia 2002 r. z części powiatów: gryfickiego, goleniowskiego i stargardzkiego, wchodzi:

- gminy miejsko – wiejskie: Dobra, Łobez, Resko, Węgorzyno,
- gminy wiejskie: Radowo Małe,
- miasta: Łobez, Dobra, Resko, Węgorzyno.

Mapa powiatu łobeskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łobeskiego na lata 2009-2012.

Krzyżują się tutaj ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 20 Szczecin – Gdynia, droga wojewódzka 151 Gorzów Wielkopolski – Kołobrzeg, linie kolejowe Stargard Szczeciński – Gdańsk

oraz Runowo Pomorskie – Chojnice. Niewielkie odległości od Bałtyku, bliskość do międzynarodowego lotniska w Goleniowie oraz do portów morskich Szczecina i Świnoujścia, sprzyjają kontaktom gospodarczym i turystycznym.

Powiat swoim zasięgiem obejmuje powierzchnię 1 065 km², co stanowi 4,65% powierzchni województwa. Użytki rolne zajmują 58,3 % powierzchni, lasy 30,9%, a 10,8% pozostałe tereny. Taka struktura powoduje, że naturalnym kierunkiem rozwoju powiatu jest rolnictwo i produkcja zdrowej żywności. Drugim kierunkiem rozwoju jest turystyka.

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Ludność powiatu łobeskiego wyniosła w czerwcu 2012 roku 38 338 osób. Liczba mieszkańców powiatu systematycznie maleje w perspektywie długofalowej. Od 2002 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 0,68%.

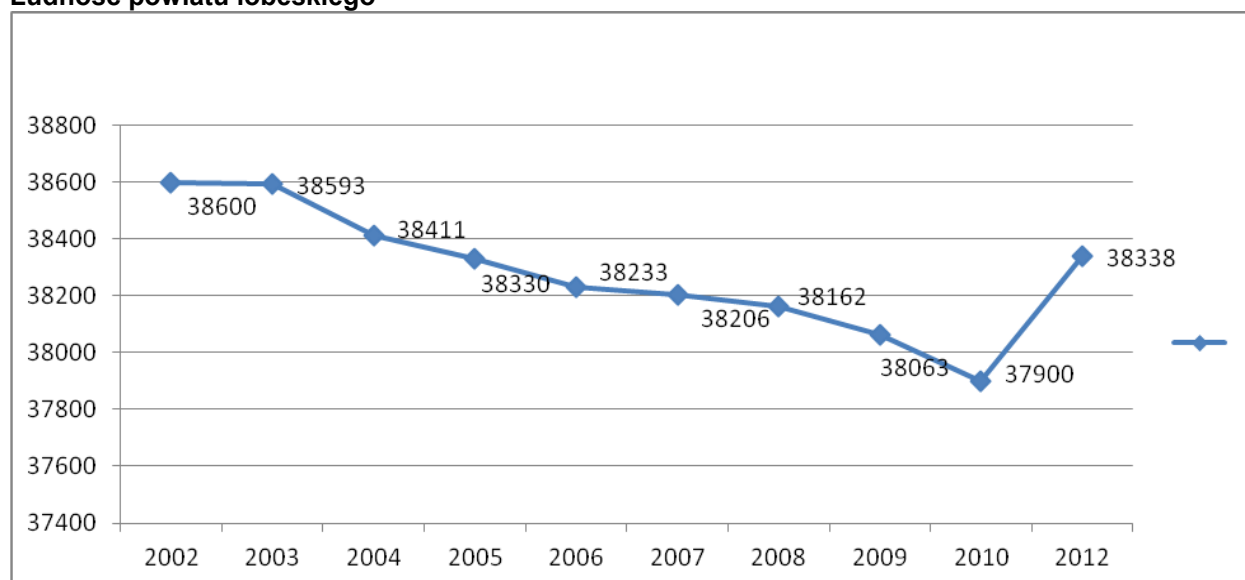
Ludność powiatu łobeskiego

Wyszczególnienie	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Ludność powiatu łobeskiego	38 600	38 411	38 233	38 162	37 900	38 338

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Na 1 km² powierzchni ogólnej powiatu łobeskiego przypadało przeciętnie 36 osób, przy średniej dla województwa zachodniopomorskiego 75 osób.

Ludność powiatu łobeskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS.

W strukturze mieszkańców dominuje płeć żeńska. Procentowa dysproporcja pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn w powiecie łobeskim na przestrzeni lat 2002 – 2012 jest wartością stosunkowo stałą - od 2002 roku udział kobiet we wspomnianej strukturze oscyluje wokół 51%. W 2012 roku kobiety stanowiły 50,48% ogółu ludności powiatu, natomiast w roku 2001 – 50,7%.

Stan i ruch naturalny ludności w powiecie łobeskim

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002 r.	2004 r.	2006 r.	2008 r.	2010 r.	2012 r.
Stan ludności ogółem, w tym:	38 600	38 411	38 233	38 162	37 900	38 338
Mężczyźni	19 024	18 932	18 787	18 740	18 644	18 985
Kobiety	19 576	19 479	19 446	19 422	19 256	19 353
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	9 593	8 862	8 305	7 853	7 670	7 279
Mężczyźni	4 881	4 531	4 250	4 004	3 944	3 744
Kobiety	4 712	4 331	4 055	3 849	3 726	3 535
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	23 398	23 975	24 329	24 549	24 982	24 640
Mężczyźni	12 386	12 644	12 795	13 010	13 487	13 407
Kobiety	11 012	11 331	11 534	11 539	11 495	11 233
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	5 609	5 574	5 599	5 760	5 918	6 292
Mężczyźni	1 757	1 757	1 742	1 726	1 693	1 790
Kobiety	3 852	3 817	3 857	4 034	4 225	4 502
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	65,0	60,2	57,1	55,5	54,4	55,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

W latach 2002 – 2012 zmianie uległa struktura ludności według ekonomicznych grup wieku. Przy względnie powolnym wzroście udziału ludności w wieku produkcyjnym (z 60,6% w 2002 r. do 64,34% w 2012 r.) oraz ludności w wieku poprodukcyjnym (z 14,5% w 2002 r. do 16,2% w 2012 r.), zmniejszył się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 24,9% w 2002 r. do 19,5% w 2012 r.). Na skutek zmian w ekonomicznych grupach wieku obniżyła się wartość współczynnika obciążenia demograficznego – w 2010 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 54,9 osób w wieku nieprodukcyjnym (w Polsce 55,2).

W ocenie zaawansowania procesu starzenia się Organizacja Narodów Zjednoczonych opracowała skalę demograficzną, według której populację dzielimy na:

- młodą, gdy mniej niż 4% ludności jest w wieku przynajmniej 65 i więcej lat,
- dojrzałą, gdy od 4% do 7% ludności jest w wieku przynajmniej 65 i więcej lat,
- starą, gdy powyżej 7% ludności jest w wieku przynajmniej 65 i więcej lat.

Udział osób w wieku poprodukcyjnym, oscylujący na przestrzeni lat 2002 – 2012 w powiecie łobeskim na poziomie blisko 15 %, wskazuje iż zgodnie ze skalą podaną przez ONZ populację powiatu można określić jako *starą*.

3. BEZROBOCIE

3.1 Struktura bezrobocia na terenie powiatu łobeskiego

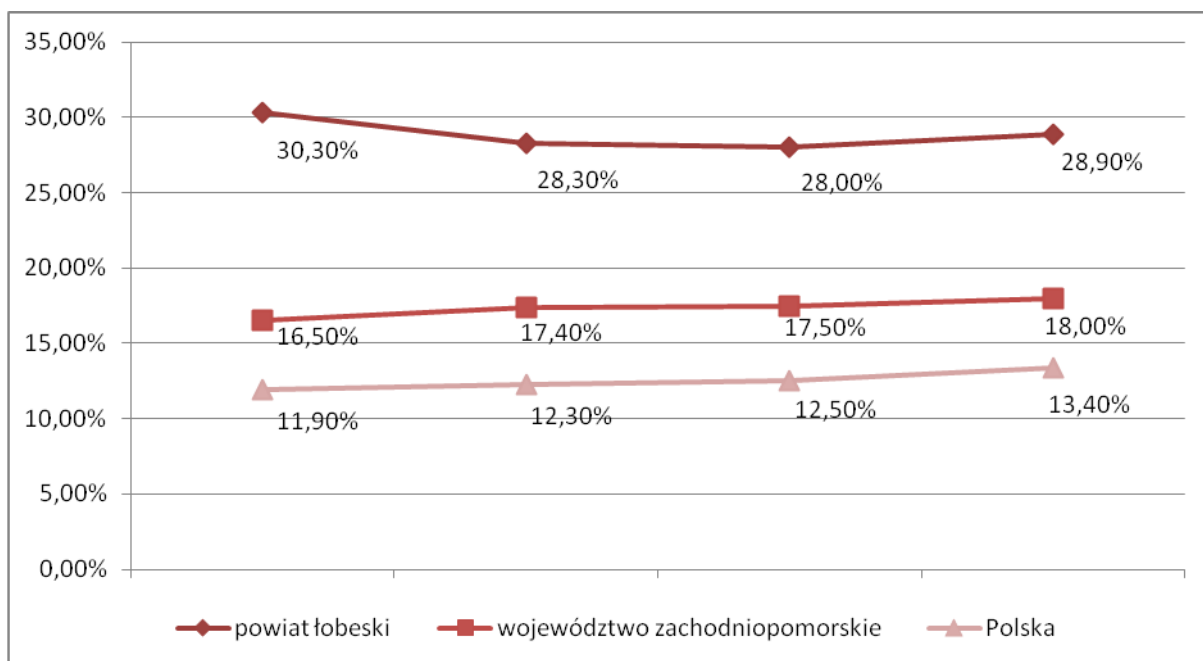
W powiecie łobeskim liczba osób bezrobotnych ogółem według stanu na koniec grudnia 2012 roku wynosiła 3 432 i była niższa o 57 osób (spadek wyniósł 1,62%) w porównaniu z końcem roku 2011, w porównaniu końcem 2010 roku była niższa o 209 osób, natomiast w stosunku do grudnia 2009 roku liczba bezrobotnych była niższa o 118 osób.

Powiat łobeski charakteryzuje najwyższy wskaźnik stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim. W powiecie łobeskim dominują miejscowości o małej liczbie ludności, sporą część powierzchni stanowią lasy i grunty leśne oraz użytki rolne, występuje tu także deficyt przedsiębiorstw oraz inwestorów.

W związku z zaistniałym kryzysem gospodarczym w IV kwartale 2009 roku stopa bezrobocia w powiecie osiągnęła poziom 30,3%, a w grudniu 2012 roku nastąpił spadek do poziomu 28,9%.

Bezrobotni zarejestrowani stanowili w czerwcu 2012 roku 8,95% mieszkańców powiatu i 13,9% osób w wieku produkcyjnym.

Stopa bezrobocia (w %) w latach 2009-2012

Źródło: Opracowano na podstawie danych zawartych na stronie psz.praca.gov.pl.

Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w powiecie łobeskim z powodu bezrobocia na przestrzeni lat 2009 – 2012 systematycznie malała.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w powiecie łobeskim w latach 2009 - 2011

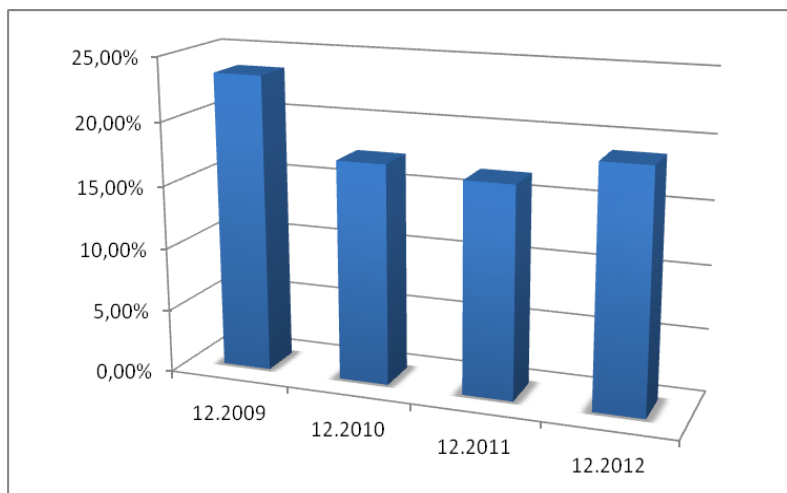
Gmina	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej			Liczba osób łącznie w rodzinach		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
MGOPS Łobez	408	435	417	1 466	1 508	1 423
OPS Dobra	139	181	173	487	638	593
OPS Resko	276	265	240	1 099	1 030	923
OPS Radowo Małe	310	195	226	989	731	825
OPS Węgorzyno	271	325	313	923	1 066	1 071
Powiat ogółem	1 404	1 401	1 369	4 964	4 973	4 835

Źródło: Sprawozdania Ośrodków Pomocy Społecznej.

Znaczenie pomocy społecznej we wspieraniu osób ubogich wzrasta, co jest wynikiem kryzysu społeczno – gospodarczego, którego skutkiem ubocznym jest zwiększająca się liczba osób dotkniętych ubóstwem. Szczególnie w trudnej sytuacji są rodziny, gdzie oboje rodziców są osobami bezrobotnymi (często długotrwale), a jedyne źródło utrzymania stanowi pomoc otrzymywana z Ośrodków Pomocy Społecznej. Rodzi to konieczność doskonalenia systemu pomocy społecznej i odchodzenia od wypłacania świadczeń finansowych jako głównej formy wsparcia na rzecz aktywnych form pomocy rodzinom pozostającym klientami pomocy społecznej.

W rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu zarejestrowanemu w Powiatowym Urzędzie Pracy, jeżeli nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy oraz w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania był zatrudniony łącznie przez okres co najmniej 365 dni. W 2012 r. w powiecie łobeskim osoby spełniające podane kryteria stanowiły 18,9% ogółu bezrobotnych. W latach 2009 – 2012 najniższy udział osób posiadających prawo do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych przypadł na rok 2011 i kształtował się na poziomie 16,7%.

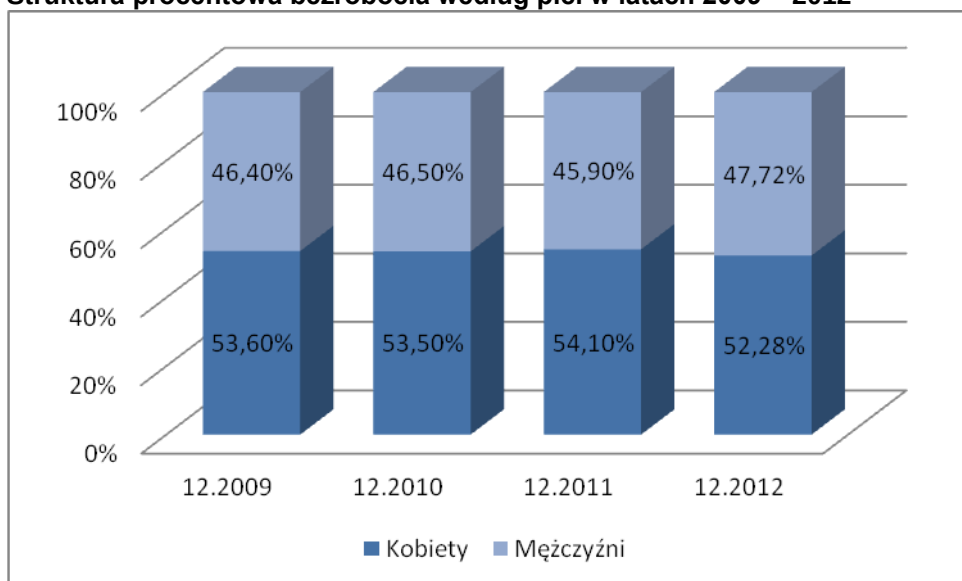
Struktura procentowa osób posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem w latach 2009 – 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

W ogólnej liczbie osób bezrobotnych na terenie powiatu łobeskiego w latach 2009 – 2012 dominowały kobiety. W 2012 roku kobiety stanowiły 52,28% ogółu bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie, mężczyźni zaś 47,72%.

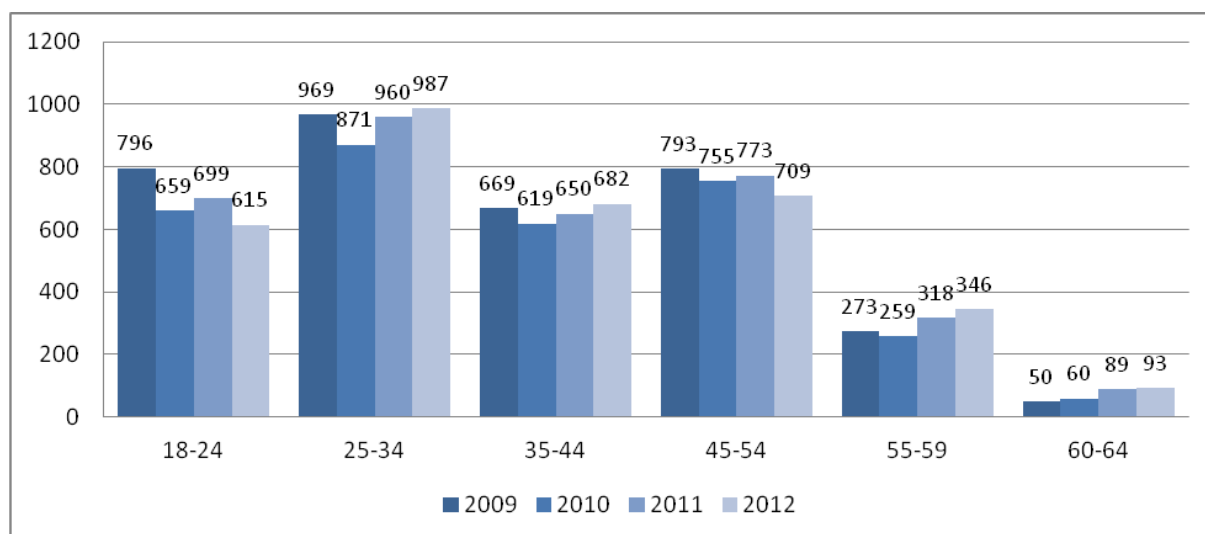
Struktura procentowa bezrobocia według płci w latach 2009 – 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Na przestrzeni lat 2009 - 2012 najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni w wieku 25-34 lata, stanowiąc odpowiednio 27,3%, 27,0%, 27,5%, 28,76% ogółu bezrobotnych. Największy wzrost w 2012 r. w stosunku do 2009 r. miał miejsce w grupie wiekowej 18-24 lat – 5,27%, natomiast największe zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w analogicznym okresie czasu miało miejsce w grupie wiekowej 25-34 lat i kształtowało się na poziomie 0,52%.

Liczba bezrobotnych według grup wiekowych w latach 2009 – 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Wpływ na poziom wykształcenia osób bezrobotnych mają m.in. takie czynniki jak: zapotrzebowanie na odpowiednią kadrę pracowniczą na lokalnym rynku pracy oraz możliwości i dostęp do różnego rodzaju placówek oświatowych.

Większość bezrobotnych z terenu powiatu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (odpowiednio 38,7% i 31,4% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2012 r.), które podobnie jak w 2009 r. łącznie stanowiły ponad połowę populacji bezrobotnych (70,1% w roku 2012 wobec 70,8% w roku 2009). W rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy osoby, które swoją edukację zakończyły na omawianym poziomie stanowią najliczniejszą grupę bezrobotnych, często postrzeganą przez pracodawców jako mało atrakcyjna pod względem swoich kwalifikacji oraz umiejętności. Potwierdza to regułę, że największe problemy na rynku pracy mają osoby z niskimi kwalifikacjami. Wśród tej grupy istnieje też duża niechęć do podnoszenia kwalifikacji.

Osoby z wykształceniem średnim zawodowym i ogólnokształcącym stanowiły w 2012 r. 25,17% ogółu bezrobotnych (wobec 25,4% w roku 2009), natomiast osoby z wykształceniem wyższym w 2012 r. stanowiły 4,72% populacji bezrobotnych wobec analogicznego poziomu w roku 2008.

Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia

Lp.	Poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych	Stan na 31.12. 2009r.	Stan na 31.12. 2010 r.	Stan na 31.12. 2011 r.	Stan na 31.12. 2012 r.
1.	Wyższe	Ogółem	135	131	134	162
		w tym kobiety	83	87	92	83
2.	Policealne i średnie zawodowe	Ogółem	427	378	473	454
		w tym kobiety	277	243	303	248
3.	Średnie	Ogółem	474	440	466	410

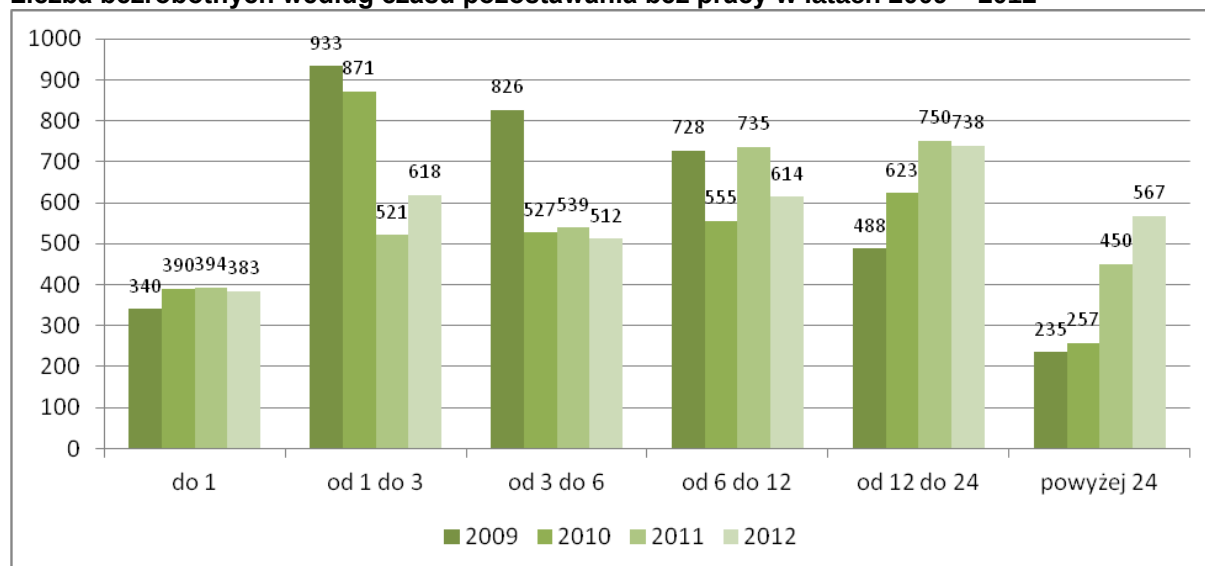
Lp.	Poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych	Stan na 31.12. 2009r.	Stan na 31.12. 2010 r.	Stan na 31.12. 2011 r.	Stan na 31.12. 2012 r.
	ogólnokształcące					
		w tym kobiety	318	291	319	262
4.	Zasadnicze zawodowe	Ogółem	1 054	982	1 065	1077
		w tym kobiety	457	447	476	450
5.	Gimnazjalne i niżej	Ogółem	1 460	1 292	1 351	1329
		w tym kobiety	767	661	698	662

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Bezrobotne kobiety charakteryzowały się odmienną strukturą wykształcenia niż mężczyźni. Wykształcenie średnie i wyższe posiadało według stanu na koniec grudnia 2012 r. 33,05% kobiet (wobec 35,6% w 2009 roku), podczas gdy odsetek mężczyzn o tym poziomie wykształcenia wyniósł 26,43% (wobec 21,7% w roku 2009).

W grupie osób bezrobotnych pod względem czasu pozostawania bez pracy w 2012 r. dominowały osoby nie posiadające pracy przez długi okres czasu, tj. od 1 do 3 miesięcy i od 12 do 24 miesięcy. W 2012 r. w grupie nastąpił spadek liczby bezrobotnych wobec roku 2009 o 33,76% w przypadku osób pozostających bez zatrudnienia 1-3 miesięcy, wzrósł natomiast o 27,10% w odniesieniu do bezrobotnych w okresie czasu 12-24 miesiące.

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2009 – 2012

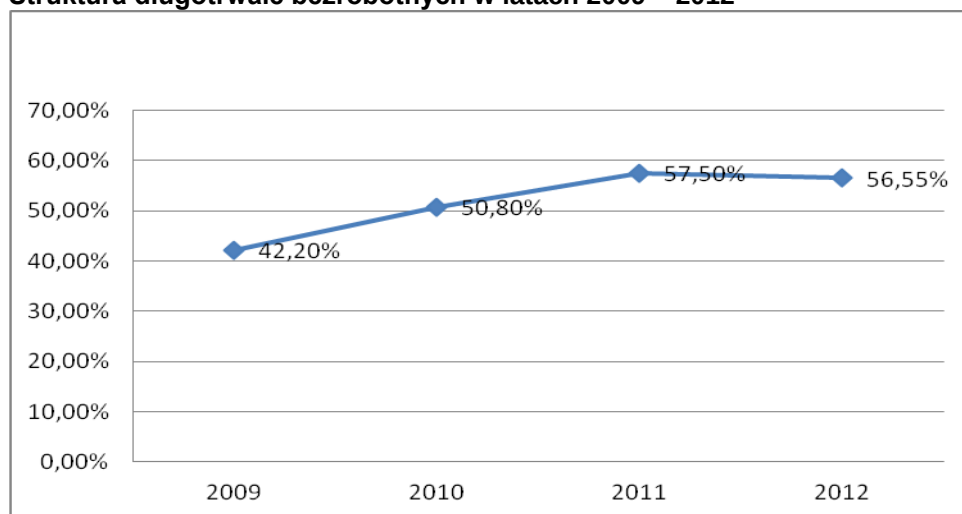

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Należy zauważyć negatywne zjawisko związane z procentowym wzrostem bezrobotnych w grupie osób pozostających bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy. Im dłuższy czas pozostawania bez pracy, tym silniej utrwala się złe nawyki oraz niska motywacja do zmiany własnej sytuacji życiowej oraz niechęć do podjęcia zatrudnienia.

Długotrwałe bezrobocie, czyli bezrobocie trwające dłużej niż 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat w końcu grudnia 2012 r. dotyczyło 1 941 zarejestrowanych bezrobotnych (56,55% ogółu, wobec 1 499, tj. 42,2% w roku 2009), przy czym częściej dotyczyło kobiet (64,54% ogółu zarejestrowanych w tej grupie kobiet, wobec 64,4% w roku 2009) niż mężczyzn (47,804% ogółu zarejestrowanych w tej grupie mężczyzn, wobec 35,6% w roku 2009).

Struktura długotrwałe bezrobotnych w latach 2009 – 2012

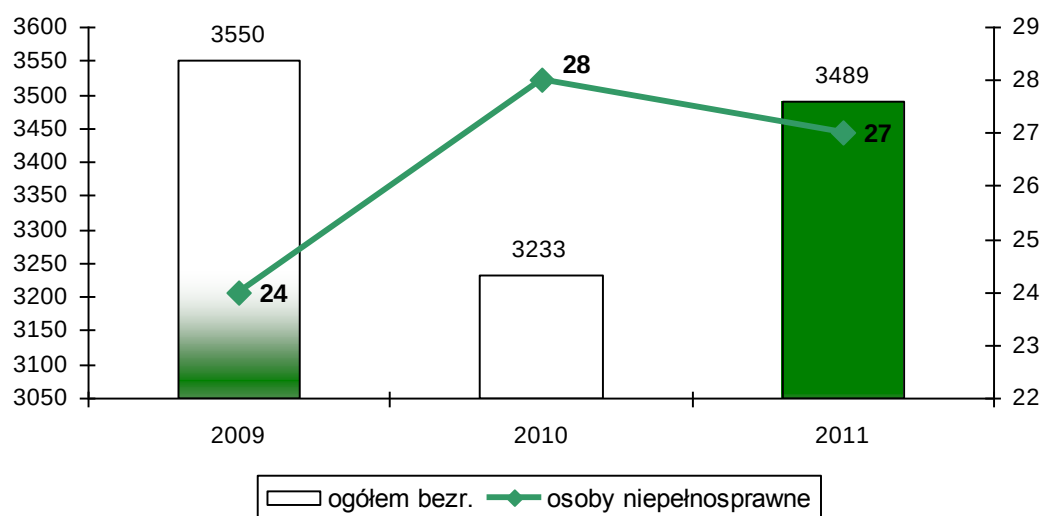

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

3.2 Osoby niepełnosprawne w strukturze bezrobotnych

W 2011 roku w powiecie łobeskim w rejestrze osób bezrobotnych pozostawało 27 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 0,77% ogółu zarejestrowanych w tym czasie bezrobotnych. Liczba niepełnosprawnych mieszkańców powiatu łobeskiego w rejestrze osób bezrobotnych w porównaniu do roku 2009 wzrosła o 12,5%.

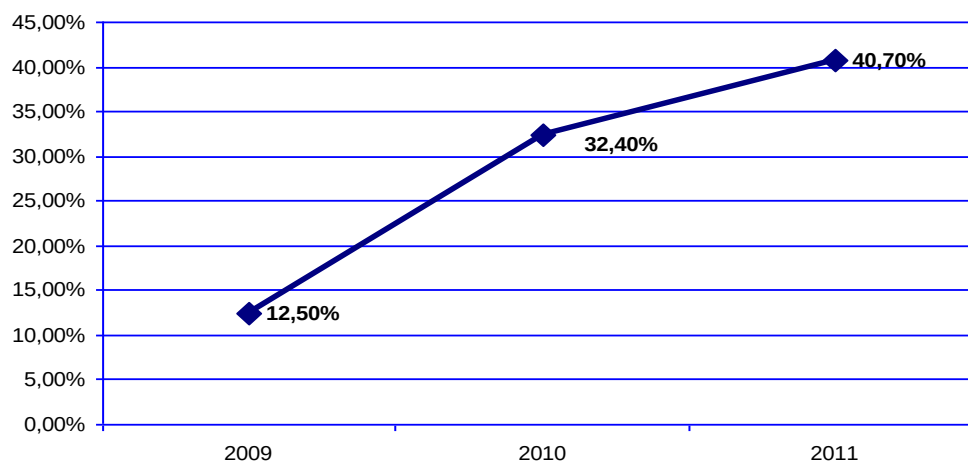
Osoby niepełnosprawne w strukturze bezrobotnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

W strukturze osób niepełnosprawnych pozostających w rejestrze bezrobotnych w latach 2010 – 2011 dominowali mężczyźni, stanowiąc odpowiednio 57,14% i 62,96% zarejestrowanych w tej grupie. W 2009 roku mężczyźni stanowili 45,84% bezrobotnych osób niepełnosprawnych. Należy zauważyć, iż z ogólnej liczby zarejestrowanych większość pozostawała bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy.

Bezrobotni niepełnosprawni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Zasadniczym problemem pozostaje niskie wykształcenie osób niepełnosprawnych, znacząco zawężające zakres możliwości znalezienia pracy. W rejestrze bezrobotnych dominują osoby słabiej wykształcone. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym w latach 2009 – 2011 stanowiły odpowiednio 29,1%, 25%, 29,6%, a osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 41,7%, 42,9% i 37% ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych. Osoby niepełnosprawne z wykształceniem wyższym w latach 2009 – 2011 nie figurowały w rejestrze bezrobotnych.

Wykształcenie osób niepełnosprawnych pozostających w rejestrze osób bezrobotnych

Wykształcenie	2009	2010	2011
wyższe	0	0	0
policealne i średnie zawodowe	2	3	6
średnie ogólnokształcące	5	6	3
zasadnicze zawodowe	7	7	8
gimnazjalne i poniżej	10	12	10
Razem	24	28	27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Oferty pracy skierowane do osób niepełnosprawnych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie przedstawia poniższa tabela. Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych odpowiada liczbie osób zatrudnionych.

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych w powiecie łobeskim

Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych
Stan na 31.12.2009 r.	
9 ofert pracy	• 7 ofert pracy na stanowisko sprzątaczk
	• 1 oferta pracy dla dozorc
	• 1 oferta pracy na stanowisko robotnika gospodarczego
Stan na 31.12.2010 r.	
5 ofert pracy	• 4 oferty pracy na stanowisko sprzątaczk
	• 1 oferta pracy na stanowisko robotnika gospodarczego
Stan na 31.12.2011 r.	
2 oferty pracy	• 2 oferty pracy na stanowisko sprzątaczk biurowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Pracodawca, który zatrudnia w ramach prac interwencyjnych skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych niepełnosprawnych, skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych niepełnosprawnych, otrzymuje zwrot części kosztów poniesionych na ich zatrudnienie. Wysokość dofinansowania jaką otrzyma pracodawca nie przekroczy kwoty zasiłku (750,- zł miesięcznie + składki na ubezpieczenie społeczne na grudzień 2012) na jednego zatrudnionego niepełnosprawnego bezrobotnego. Wysokość wsparcia jest przedmiotem uzgodnień zapisanych w umowie między pracodawcą i starostą (którego reprezentuje powiatowy urząd pracy).

Jeśli pracodawca po upływie uzgodnionego terminu nadal zatrudnia bezrobotnego niepełnosprawnego, może otrzymać dodatkowe jednorazowe wsparcie (art. 51). Jeśli pracodawca bezpośrednio po zakończeniu prac interwencyjnych trwających co najmniej 6 miesięcy zatrudniał skierowanego bezrobotnego przez okres dalszych 9 miesięcy i po upływie tego okresu dalej go zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy Starosta może przyznać pracodawcy jednorazową

refundację wynagrodzenia w wysokości uprzednio uzgodnionej nie wyższej jednak niż 150 % przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu spełnienia tego warunku.

Również bezrobotny niepełnosprawny może odbyć staż u pracodawcy, bez nawiązywania stosunku pracy w miejscu pracy, na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy. Okres stażu nie może być dłuższy niż 12 miesięcy. W trakcie stażu bezrobotny ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ma prawo do maksymalnie 7 godzin stażu dziennie (35 godz. tygodniowo). W celu zachęcenia pracodawców do stwarzania szans na rynku pracy osobom niepełnosprawnym, względem pracodawców przyjmujących do odbycia stażu osobę niepełnosprawną PUP może odstąpić od wymagania gwarancji zatrudnienia po zakończonym stażu lub też gwarancję zatrudnienia skrócić.

Jeśli osoba niepełnosprawna sama znajdzie szkolenie, które chciałaby odbyć i uzasadni celowość tego szkolenia, to powiatowy urząd pracy może je sfinansować bez uprawdopodobnienia zatrudnienia po szkoleniu.

3.3 Rynek pracy

Na terenie powiatu łobeskiego w rejestrze REGON w 2012 roku figurowało 3 291 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 3 149 w sektorze prywatnym (co stanowi 96% ogółu przedsiębiorstw) i 142 w sektorze publicznym (4,0%). Z ogólnej liczby prywatnych podmiotów gospodarki narodowej w powiecie łobeskim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 74% (tj. 2 442 osoby). Świadczy to o wysokiej aktywności mieszkańców powiatu, ale także charakteryzuje to podmioty, które dysponują niskim kapitałem firmy i nie tworzą dużej ilości miejsc pracy, a przeważnie oparte są na samozatrudnieniu. Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie podmiotów gospodarczych na terenie powiatu łobeskiego.

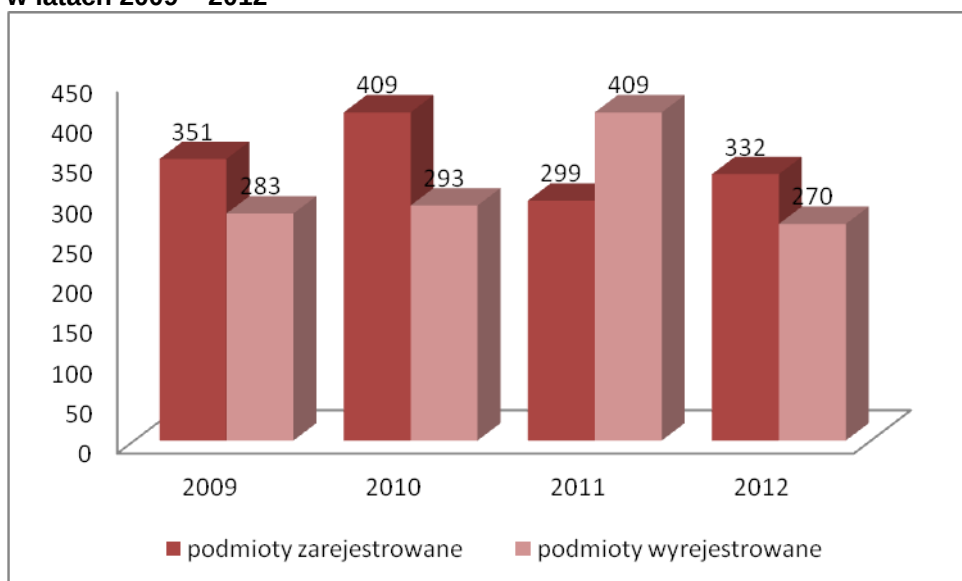
Podmioty gospodarcze na terenie powiatu łobeskiego w latach 2009 - 2012

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	zmiana (wzrost/spadek) od 2009 r.
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	3 223	3 353	3 277	3 291	+68
sektor publiczny	141	140	140	142	+1
sektor prywatny, w tym:	3 082	3 213	3 100	3 149	+ 67
osoby fizyczne	2 451	2 551	2 431	2 442	- 9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Liczba nowo zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych świadczy o tym, że klimat powiatu łobeskiego nie służy rozwojowi przedsiębiorczości.

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w powiecie łobeskim w latach 2009 – 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Spośród ogółu podmiotów gospodarczych najwięcej jest mikroprzedsiębiorstw zatrudniających do 9 osób. Od roku 2010 procentowy udział mikroprzedsiębiorstw w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych kształtuje się na średnim poziomie 96%.

Podmioty według klas wielkości określonych liczbą pracujących

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.
0-9	3 206	3 098	3 144
10 – 49	134	129	131
50 – 249	12	12	15
250 - 999	1	1	1
1 000 i więcej	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Spośród wszystkich przedsiębiorstw w powiecie łobeskim najpopularniejszym rodzajem działalności jest handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy (24% ogółu firm w 2012 r.) oraz budownictwo (13%). Również w latach ubiegłych powyższe sekcje działalności były najpopularniejsze.

Najważniejsze podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007

Przedmiot działalności	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	248	249	241	249
Przetwórstwo przemysłowe	268	277	268	282
Budownictwo	434	468	432	427
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając	844	868	809	795
Transport i gospodarka magazynowa	188	188	175	164
Zakwaterowanie i gastronomia	75	79	76	76

Przedmiot działalności	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	86	88	89	84
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	311	322	325	329

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Przedsiębiorczości oraz rozwojowi gospodarstwu powiatu łobeskiego sprzyjać będzie niewątpliwie istnienie podstrefy ekonomicznej w Łobzie, powołanej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28.09.2011r. (Dz. U. z 2011r. Nr 220, poz. 1300) w sprawie zmiany Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalne Strefy Ekonomicznej. Podstrefa Łobez obejmuje tereny inwestycyjne o łącznej powierzchni 24,1976 ha. Zlokalizowana jest w obrębie 3 miasta Łobez przy drodze wojewódzkiej Łobez – Drawsko Pomorskie.

3.4 Priorytetowe kierunki wsparcia rynku pracy w powiecie łobeskim

3.4.1 Tworzenie nowych miejsc pracy

Od 2004 r. zachodzą w Polsce, a więc również w powiecie łobeskim, zmiany w sposobach gospodarowania na obszarach wiejskich idące w kierunku rozwoju ich wielofunkcyjności. Szansą dla zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich stała się wspólna polityka Unii Europejskiej oraz środki z jej budżetu przeznaczone na rozwój lokalny. Lata bezpośrednio poprzedzające akcesję i pierwsze pięć lat członkostwa w Unii Europejskiej to okres znaczącego transferu środków na obszary wiejskie. Począwszy od Programu SAPARD przez Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” po dwa Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich – na lata 2004–2006 i realizowany obecnie Program na lata 2007–2013. Koncepcja wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich oznacza wzmocnienie ekonomiczne gospodarstw rolnych, wzrost konkurencyjności sektora rolno-spożywczego z jednoczesnym wprowadzeniem instrumentów różnicowania działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, tak aby zapewnić możliwości tworzenia alternatywnych źródeł dochodów dla ludności wiejskiej. Wspólnym mianownikiem wdrażania tych programów jest poprawa jakości życia mieszkańców wsi, także przez rozwój sektora usług oraz stworzenie alternatywnych możliwości zatrudnienia na obszarach wiejskich – poza produkcją żywności, która stanowi obecnie główne źródło zatrudnienia i pozyskiwania dochodów.

Agroturystyka w powiecie łobeskim ma szansę stać się dynamicznie rozwijającą się dziedziną gospodarki, przynoszącą wiele nowych miejsc pracy. Jest to forma wypoczynku odbywającego się na terenach wiejskich, oparta o bazę noclegową i aktywności rekreacyjne związane z gospodarstwem rolnym. Turystyka wiejska jest pojęciem szerszym i odnosi się do różnych form wypoczynku na obszarach wiejskich.

3.4.2 Wsparcie przedsiębiorców

Wsparcie dla przedsiębiorców powinno być wielopłaszczyznowe i opierać się na:

- inwestycjach (pozwalających utrzymać lub tworzyć stałe miejsca pracy), np.: poprawa otoczenia firm i podwyższenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, pobudzanie rozwoju badań i nowych technologii, wsparcie finansowe dla MŚP;
- rozwijaniu infrastruktury (np. budowa dróg, sieci telefonicznych), która wspomaga rozwój ekonomiczny regionu, prowadzi do tworzenia nowych miejsc pracy, przyczynia się do rozwoju sieci transportowej, osłabia skutki peryferyjnego położenia regionu, służy dywersyfikacji działalności gospodarczej;
- wspieraniu lokalnych inicjatyw rozwojowych (np. organizacji wspierających przepływ nowych technologii lub ułatwiających dostęp do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw).

3.4.3 Pozyskiwanie inwestorów

Czynniki decydujące o wyborze lokalizacji przez inwestora

Czynniki główne decydujące o wyborze lokalizacji inwestycji:

- Dostępność komunikacyjna i jakość połączeń (odległość od infrastruktury transportowej)
- Możliwość pozyskania odpowiedniego terenu (powierzchnia, uzbrojenie, obsługa transportowa)
- Profil gospodarczy regionu, miasta (tradycje przemysłowe, specjalizacja przemysłowa)
- Rynek wewnętrzny i rynki docelowe
- Możliwość zatrudnienia wykształconej kadry i wykwalifikowanej siły roboczej, profil i jakość kształcenia
- Wysokość podatku od nieruchomości

Możliwość zlokalizowania inwestycji w SSE

- Duży lokalny rynek zbytu
- Zapewnienie o uzyskaniu zwolnienia lub ulgi w podatku od nieruchomości
- Profesjonalna obsługa przedstawiciela inwestora przez administrację lokalną (pierwsze wrażenie oraz punktualność i rzetelność dostarczonych informacji)
- Atrakcyjność osadnicza regionu / miasta oferowane warunki do wypoczynku, rekreacji, realizacji pasji kulturalnych, rozrywkowych i oferta edukacyjna

Działania, które należy podjąć w celu pozyskania inwestorów

Czynniki decydujące o wyborze powiatu przez inwestora to:

- położenie powiatu,
- sytuacja makroekonomiczna i regulacje prawne (m.in. podatki),
- warunki transportowe i komunikacyjne,
- wykształcenie i kwalifikacje siły roboczej,

- poziom płac.

Działania w zakresie poprawienia infrastruktury w celu pozyskania inwestorów

Kierunek działań podejmowanych w celu pozyskania inwestorów	Działania, które przyczynią się do realizacji zamierzonego celu
Przygotowanie uzbrojonych i dobrze skomunikowanych terenów inwestycyjnych	- tworzenie i rozwijanie parków przemysłowych i technologicznych, - poprawa stanu dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych, obiektów inżynierskich i torów kolejowych - tworzenie specjalnych stref ekonomicznych / podstref ekonomicznych
Rozbudowa układu komunikacyjnego powiatu łobeskiego (drogowego i kolejowego)	- poprawa standardu i jakości istniejących dróg tranzytowych
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej	- zapewnienie dostępu do Internetu o wysokiej przepustowości danych
Zapewnienie dostępu do nowych technologii	- nawiązanie współpracy z ośrodkami badawczymi i uczelniami wyższymi w województwie

Należy ponadto dążyć do bieżącego dostosowywania systemu szkolnictwa zawodowego do wymogów rynku pracy powiatu łobeskiego – stworzenia elastycznego systemu, który w odpowiedni sposób będzie reagował na zmiany. Ważne jest również poprawianie jakości kształcenia na wszystkich poziomach, powszechna edukacja ekonomiczna. Równie istotne jak warunki inwestycyjne, edukacja jest skuteczną promocją gospodarczą.

Sposoby zapewnienia skutecznej promocji gospodarczej

3.4.4 ROZWÓJ TRWAŁEJ INFRASTRUKTURY W ZAKRESIE DROGOWNICTWA, OBSZARÓW WIEJSKICH, PARKÓW PRZEMYSŁOWYCH

Obszary wiejskie charakteryzują się niższym niż w miastach wyposażeniem w podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej, a równocześnie szybko wzrastającymi nakładami na ten cel. Liczne programy, które wdrożone zostały po 1990 r., wspierane były zarówno środkami krajowymi budżetowymi i samorządowymi, funduszami ochrony środowiska, fundacji działających w obszarze rolnictwa i wsi, jak i środkami pochodzącymi z pomocy UE (programy Phare, SAPARD, fundusze strukturalne) oraz kredytami Banku Światowego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

W latach 2004–2006 rozwój infrastruktury wiejskiej wspierany był środkami w ramach programów unijnych, których realizacja znajdowała się w gestii Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Natomiast w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006”, za który odpowiadał Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, realizowane było działanie „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem”. Wsparcie przyznawane było na projekty realizowane w gospodarstwach rolnych obejmujące budowę lub remont połączony z modernizacją: dróg wewnętrznych, urządzeń zaopatrzenia w wodę, urządzeń do odprowadzenia i oczyszczania ścieków, sieci i urządzeń zaopatrzenia w energię.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w ramach działania Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej przewiduje finansowanie w wysokości do 75% kosztów kwalifikowanych projektów z zakresu:

- gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym systemów kanalizacji sieciowej lub kanalizacji zagrodowej,
- tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych,
- wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu lub biomasy.

II . FILARY STRATEGII PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

FILAR I RYNEK PRACY

FILAR II EDUKACJA

FILAR III PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

FILAR IV EKONOMIA SPOŁECZNA

**FILAR V BUDOWANIE PARTNERSTWA W
CELU POZYSKIWANIA ŚRODKÓW
ZEWNĘTRZNYCH**

FILAR I: RYNEK PRACY

Rynek pracy przenika praktycznie wszystkie dziedziny życia gospodarczego i obszary aktywności społecznej, stanowi wynik procesów zachodzących w tych obszarach. Wpływ na jego funkcjonowanie jest regulowany przez liczne akty prawne dotyczące tych dziedzin, które stwarzają jego ramy funkcjonowania i wyznaczają kierunki rozwoju, ale również stymulują procesy na nim zachodzące. Rozwiązania prawno – finansowe mogą wzmocnić lub osłabić wpływ różnych czynników na rynek.

Rynek pracy w powiecie łobeskim nie charakteryzuje się dużą dynamiką rozwoju ani licznymi miejscami pracy. Tworzony jest głównie przez małe i mikro podmioty gospodarcze (zatrudniające do 9 pracowników), które charakteryzują stosunkowo duże wahania poziomu zatrudnienia oraz niesprecyzowanie planów dotyczących przyszłego zatrudnienia i potencjalnych inwestycji.

Czynniki mające znaczny wpływ na zmiany dynamiki i wysokości spadku bezrobocia w powiecie to:

- struktura podmiotów gospodarczych,
- wzrost PKB,
- realizowane projekty i inne inicjatywy, w szczególności dofinansowywane ze środków pozyskanych dodatkowo,
- wzrost lub spadek liczby ofert pracy,
- migracje zarobkowe (np. osoby wyjeżdżające za granicę w pewnym sensie zwalniają miejsca pracy w powiecie, które z kolei potencjalnie mogą objąć osoby będące do tej pory zarejestrowane jako bezrobotne),

Innym problemem rynku pracy jest dyskryminacja, która przejawia się nie tylko w zróżnicowaniu wynagrodzeń osób o zbliżonej produktywności, bądź poprzez zjawisko segregacji zawodowej, ale również w tzw. dyskryminacji dotyczącej zatrudnienia. Polega ona na tym, że niektóre osoby mają mniejsze szanse na zatrudnienie tylko dlatego, że należą do grupy wyróżnionej ze względu na określoną cechę (np. płeć, wiek, grupa etniczna, wyznanie). Często wynika to z tego, iż pracodawcy nie są w stanie w pełni oszacować produktywności zgłaszających się kandydatów do pracy. Podejmując decyzję o zatrudnieniu, kierują się więc oni stereotypem dotyczącym grupy społecznej, do której należy kandydat. Na przykład, pracodawcy mogą być mniej skłonni do zaoferowania pracy kobietom niż mężczyznom sądząc, że będą one mniej produktywne, gdyż są częściej obciążone obowiązkami domowymi i rodzinnymi. Podobna dyskryminacja może dotyczyć osób starszych, o których się sądzi, że częściej niż inne grupy społeczne posiadają nieaktualną wiedzę, mniej elastyczne podejście do nowych zadań oraz gorszy stan zdrowia.

Cel 1.1: Aktywizacja osób bezrobotnych i przeciwdziałanie bezrobociu

Nadrzędnym celem Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie jest aktywizacja osób bezrobotnych i przeciwdziałanie bezrobociu, rozumiane również jako zmierzanie do jak największego zadowolenia klientów PUP – zarówno osób bezrobotnych, jak i pracodawców. Można to osiągnąć poprzez:

- terminową, sprawną i przede wszystkim profesjonalną obsługę klientów,
- dostosowanie świadczonych usług do indywidualnych potrzeb i oczekiwań bezrobotnych oraz pracodawców,
- kształtowanie wizerunku urzędu jako instytucji niosącej pomoc, a nie jedynie mechanicznie wykonującej swoje funkcje,
- otwarciu na klienta.

Poprawa sytuacji na rynku pracy jest związana z wysoką jakością usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz usług świadczonych w ramach sieci EURES. Biorąc pod uwagę strukturę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łobzie szczególny nacisk kładziony będzie na aktywizację osób powyżej 50 roku życia, młodzieży do 25 lat, osób długotrwale bezrobotnych oraz nieposiadających stażu pracy, doświadczenia i kwalifikacji zawodowych.

Działanie 1.1.1: Udzielenie wsparcia osobom bezrobotnym poprzez poradnictwo zawodowe oraz organizację Klubów Pracy.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe realizowane jest w formie zajęć grupowych i porad indywidualnych. Podczas porady indywidualnej doradca zawodowy pomaga osobie bezrobotnej lub poszukującej pracy w zaplanowaniu drogi rozwoju zawodowego oraz w rozwiązywaniu indywidualnych problemów związanych z poszukiwaniem pracy poprzez:

- udzielanie bezrobotnym i poszukującym pracy indywidualnych porad, które mogą pomóc w wyborze odpowiedniego zawodu oraz miejsca zatrudnienia,
- pomaganie przy poprawnym konstruowaniu dokumentów aplikacyjnych,
- organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,
- udzielanie informacji o rynku pracy, zawodach oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
- pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych,
- pomoc pracodawcom we wspieraniu rozwoju zawodowego pracowników przez udzielanie porad zawodowych,
- udzielanie pomocy osobom zwalnianym w ramach zwolnień monitorowanych.

Organizacja i prowadzenie Klubu Pracy

Nałożone na powiatowe urzędy pracy zadania w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, określone w standardach, są realizowane w oparciu o program szkolenia zalecany i rekomendowany przez ministra. Zajęcia grupowe w ramach Klubu Pracy trwają przez okres trzech, kolejno następujących po sobie tygodni i składa się z dwóch części:

Ważnym elementem funkcjonowania Klubów Pracy jest udzielanie psychicznego wsparcia przez Lidera Klubu oraz innych uczestników zajęć poprzez wzajemne kształtowanie pozytywnego myślenia oraz budowanie motywacji i poczucia własnej wartości.

Zajęcia Klubu Pracy są szczególną formą poradnictwa grupowego obejmujący cykl spotkań i skierowane są głównie do osób:

- nie radzących sobie z poszukiwaniem pracy,
- potrzebujących motywacji do samodzielnego poszukiwania pracy,
- chcących powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

Program zajęć w Klubie Pracy zakłada:

- poznanie i praktyczne zastosowanie różnorodnych metod poszukiwania pracy,
- zdiagnozowanie własnych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- poznanie zasad skutecznego prowadzenia rozmów z pracodawcą,
- nauka redagowania własnego CV,
- autoprezentację oraz poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem,
- poznanie sytuacji na rynku pracy.

Działanie 1.1.2: Objęcie osób bezrobotnych pośrednictwem pracy

Pośrednictwo pracy funkcjonujące w ramach PSZ jest jednym z najważniejszych zadań realizowanych przez PUP. Od jego skuteczności, zaangażowania i w dużej mierze kreatywności zależy powodzenie działań ukierunkowanych na aktywizację rynku pracy, czyli pomoc ludziom w znalezieniu zatrudnienia.

Współpraca PUP z pracodawcami czy organizacjami przedsiębiorców odbywa się w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i polega na realizacji zadań pośrednictwa pracy. Dzięki stałym kontaktom z przedsiębiorcami możliwe jest zapoznanie się z polityką kadrową i planami rozwojowymi firm. Podczas wizyt u pracodawców pośrednicy przedstawiają formy pomocy oferowanej przez urząd pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie realizuje zadania pośrednictwa pracy polegające na:

- udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- udzielaniu pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
- pozyskiwaniu ofert pracy,
- analizowaniu ofert pracy pod względem wymagań określonych przez pracodawcę,
- doborze i selekcji kandydatów na zgłaszane miejsca pracy,
- przekazywaniu informacji doradcy zawodowemu lub specjaliście ds. rozwoju zawodowego, w przypadku potrzeby pomocy pracodawcy w doborze lub przeszkoleniu osób bezrobotnych,

- prowadzeniu karty pracodawcy, w tym, m.in. aktualizowaniu stanu zatrudnienia, odnotowywaniu informacji o realizacji oferty pracy,
- upowszechnianiu ofert pracy, m.in. poprzez zamieszczenie informacji dot. oferty pracy na tablicy informacyjnej, wprowadzenie oferty do internetowej bazy ofert pracy, przekazanie oferty do prasy lokalnej,
- wydawaniu skierowań do pracy bezrobotnemu lub poszukującemu pracy z ustalonym terminem rozliczenia oraz poinformowanie o prawach i obowiązkach osoby kierowanej,
- informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
- udostępnianiu bezrobotnym i poszukującym pracy zgłoszonych i aktualnych ofert pracy,
- informowaniu bezrobotnych o możliwościach uzyskania innej pomocy celem zwiększenia szans zatrudnienia, np. o usługach EURES, poradnictwie zawodowym, uczestnictwa w edycjach klubów pracy, szkoleniach,
- inicjowaniu i organizowaniu giełd pracy i targów pracy,
- informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach,

Działanie 1.1.3: Promowanie ofert pracy z sieci EURES.

EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) jest to międzynarodowa sieć pośrednictwa pracy, która została powołana przez Komisję Europejską, aby wspierać mobilność pracowników na terytorium Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego (w tym Islandii, Lichtensteinu, Norwegii, Szwajcarii) oraz wspomóc pracodawców w poszukiwaniu pracowników na całym obszarze Wspólnoty. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie zatrudniony jest asystent EURES, który wspiera doradcę EURES na poziomie województwa.

Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie realizuje pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES dla pracodawców z państw EOG i krajowych poprzez:

- przyjmowanie z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie zagranicznych ofert pracy w języku polskim;
- upowszechnianie zagranicznych ofert pracy z logo sieci EURES poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej, w prasie, a w szczególności przez wywieszenie na tablicy ofert pracy PUP w Łobzie;
- informowanie osób zarejestrowanych jak również niezarejestrowanych o możliwości skorzystania z zagranicznych ofert pracy;
- przyjmowanie podań o pracę, życiorysów oraz udzielanie osobom zainteresowanym wskazówek dotyczących rejestracji swojego CV w bazie osób poszukujących pracy za granicą.

Działanie 1.1.4: Dążenie do podnoszenia jakości świadczonych usług wszystkich komórek aktywizujących osoby bezrobotne

Dla sprawnego funkcjonowania pośrednictwa pracy oraz całego urzędu podjęto kroki zmierzające do stworzenia sprawnej i profesjonalnej obsługi klientów oraz dogodnych warunków jej świadczenia. Pierwsze kroki polegały na wyodrębnieniu działu pośrednictwa, doborze odpowiedniej kadry oraz podziału kompetencji i obowiązków. Dodatkowo jeden pośrednik pracy jest odpowiedzialny za pośrednictwo zewnętrzne – realizuje wizyty u pracodawców i nawiązuje z nimi kontakty w celu pozyskania ofert pracy. Jego zadaniem jest utrzymanie kontaktów z przedsiębiorcami korzystającymi już z usług Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie oraz poszukiwanie nowych zakładów pracy, którym podczas spotkań przedstawiane są korzyści wynikające z nawiązania współpracy z urzędem. Pośrednik zapoznaje się z funkcjonowaniem firmy, wymaganiami stawianymi przez pracodawcę, warunkami pracy, wynagrodzeniem i zakłada teczkę pracodawcy. Prowadzi również działania promocyjne i marketingowe dystrybuując ulotki informacyjne. Oczywiście jego praca jest wspierana przez innych pośredników, jednak bardzo ważnym aspektem byłoby zatrudnienie dodatkowej osoby, całkowicie wyłączonej z pośrednictwa wewnętrznego, do realizacji tych zadań, co zwiększałoby liczbę pozyskiwanych ofert pracy wpływając na efektywność podejmowanych działań.

Realizując standardy świadczenia usług rynku pracy oraz kierując się ideą zapewnienia profesjonalnej obsługi dostosowanej do potrzeb klientów tworzymy system współpracy pośredników pracy, doradców zawodowych i specjalistów ds. rozwoju zawodowego. Pośrednicy pracy mają pierwszy kontakt z osobą bezrobotną i to oni decydują czy osoba ta powinna spotkać się z doradcą zawodowym w celu udzielenia porady indywidualnej lub też grupowej. Doradca po wykorzystaniu możliwych narzędzi podejmuje decyzję o dalszej ścieżce bezrobotnego. Jedną z możliwości jest skierowanie na spotkanie ze specjalistą ds. rozwoju zawodowego, który doradzi jakie szkolenie może pomóc w podniesieniu swoich kwalifikacji i jakie zawody są obecnie poszukiwane na rynku pracy. Dzięki tak skonstruowanej współpracy pomiędzy poszczególnymi komórkami osoba bezrobotna czuje, że zadbano o jej potrzeby i została kompleksowo obsłużona. Buduje to również pozytywny wizerunek urzędu oraz osób w nim pracujących.

Kolejnym krokiem do poprawy jakości świadczonych usług przez Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie była reorganizacja i przebudowa pomieszczeń urzędu w celu stworzenia Centrum Aktywizacji Zawodowej w Łobzie. Referat Pośrednictwa Pracy został podzielony na boksy, które zapewniają większą swobodę w indywidualnym kontakcie z osobą bezrobotną. Przyczyniło się to do zmniejszenia oporów podczas rozmowy z pośrednikiem pracy, petenci stali się bardziej otwarci, dzięki czemu udaje się wcześniej rozpoznać jego problemy i potrzeby i skierować do doradcy zawodowego, lub do specjalisty ds. rozwoju zawodowego.

Cel 1.2: Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych

Zasób kapitału ludzkiego i sposób jego wykorzystywania może być traktowany jako miara kondycji lokalnego rynku i jego potencjału rozwojowego

Poza brakiem motywacji, barierą uczestnictwa w edukacji mogą być niewystarczające środki finansowe przeznaczane na podnoszenie kwalifikacji. W przypadku osób, które nie uczestniczyły w sposób wystarczający w procesie w edukacji, a które chciałyby podnieść swoje kwalifikacje, jako

powód nieuczestniczenia wymienić należy przede wszystkim (niezależnie od statusu na rynku pracy) zbyt wysoką cenę szkolenia oraz brak kursów blisko miejsca zamieszkania. Właśnie dlatego należy dążyć do zwiększania dostępu do szkoleń dla osób, które chcą uzupełniać wiedzę i umiejętności, ale nie mają takich możliwości, jak również w szerzeniu informacji o znaczeniu kwalifikacji dla sytuacji jednostki na rynku pracy.

W tym kontekście bardzo duże znaczenie ma polityka skierowana na osoby o najniższych kwalifikacjach, które choć mogą osiągać wysokie korzyści z dodatkowych umiejętności, charakteryzują się najslabszą motywacją do podejmowania tego typu działań oraz mają najmniejsze możliwości ich finansowania. Jest to szczególnie istotne w przypadku powiatu łobeskiego, tym bardziej, że szkolenia są jednym z najefektywniejszym sposobem podnoszenia szans na zatrudnienie bezrobotnych spośród instrumentów PUP.

Cel 1.3: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Wysoki poziom bezrobocia oznacza nie tylko niewykorzystanie części siły roboczej i niższą produkcję w gospodarce, ale także pogorszenie poziomu życia osób bezrobotnych, frustrację, niezadowolenie społeczne oraz rozwój niekorzystnych zjawisk – jednym z nich jest wykluczenie społeczne.

Osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy stanowią bardzo duży odsetek osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie. Szczególnie dużą grupą są osoby długotrwale bezrobotne, których w 2010 roku było 1 641 osób, stanowiących prawie 51% ogółu. Długotrwale bezrobocie generuje bardzo niekorzystne skutki takie jak apatia, brak wiary we własne możliwości, co może prowadzić do wycofania społecznego jednostki, a tym samym do szeregu negatywnych zjawisk społecznych. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie dokonywać się poprzez zwiększenie dostępności oraz wzbogacenie form i metod pośrednictwa pracy, a także większej dostępności do usług poradnictwa zawodowego. Szczególny nacisk położony zostanie na pomoc w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób powyżej 50 roku życia oraz osób do 25 lat.

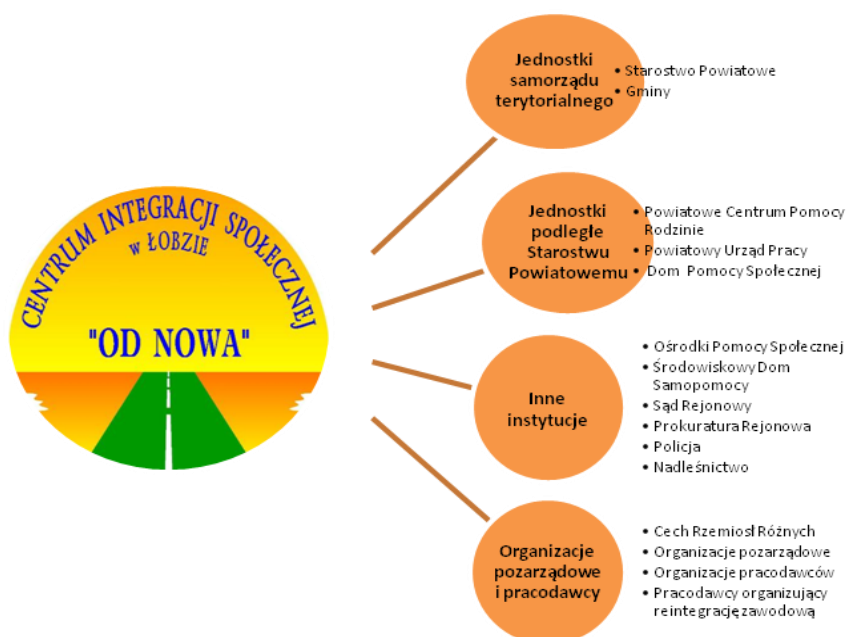
Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie od lat prowadzi i zamierza kontynuować aktywną politykę przeciwko wykluczeniu społecznemu i ubóstwu. Dlatego też w 2005 roku pracownicy urzędu wspólnie z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie utworzyli Centrum Integracji Społecznej, które osiąga jedno z najlepszych w kraju rezultatów. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu to złożony proces, który wymaga współpracy samorządów różnego szczebla oraz partnerskiego współdziałania pomiędzy jednostkami mającymi często tych samych klientów: Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, oraz miejsko-gminnymi ośrodkami pomocy społecznej i właśnie Centrum Integracji Społecznej.

Centrum Integracji Społecznej to instytucja, której głównym celem działania jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, nabycie nowych umiejętności zawodowych, a w efekcie powrót na otwarty rynek pracy.

15 lipca 2005 roku decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego, Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie uzyskało swój status jako pierwsze Centrum w województwie, a zarazem jedyne w kraju, które zasięgiem swoich działań obejmuje cały powiat.

Instytucje, z którymi współpracuje Centrum to nie tylko samorząd i gminy z powiatu łobeskiego i Ośrodki Pomocy Społecznej.

Wybrane instytucje współpracujące z Centrum Integracji Społecznej

Priorytetowym działaniem Centrum staje się podejmowanie wszelkich wysiłków, które przyczynią się do zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego, bezrobocia, ubóstwa i alienacji, zmniejszania postaw roszczeniowych uczestników i dążą do ich usamodzielniania się i powrotu na otwarty rynek pracy.

Specyfiką każdej edycji programu realizowanego przez CIS jest jego dwutorowość, na którą składają się dwa aspekty: reintegracja zawodowa i reintegracja społeczna – prowadzone równolegle i nawzajem się uzupełniające.

W ramach reintegracji zawodowej uczestnicy odbywają cztery razy w tygodniu zajęcia w pięcioosobowych grupach: budowlanej, budowlano-wykończeniowej, porządkowej, porządkowo-remontowo-budowlanej, konserwacji terenów zielonych, rękodzielniczej, krawieckiej. CIS wykonuje wiele prac nieodpłatnie – na rzecz gmin powiatu, parafii, Domu Dziecka, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, przedszkoli, Cechu Rzemiosł Różnych i innych. Zakres wykonywanych prac jest bardzo szeroki: obejmuje prace porządkowe na drogach gminnych i publicznych, remonty i utrzymanie czystości ulic i chodników, remonty pomieszczeń. Grupa krawiecka wyspecjalizowała się w szyciu pościeli, szlafroków, dresów oraz wielu innych produktów i systematycznie powiększa swą

oferę. W ramach tej grupy prowadzone jest w Łobzie pogotowie krawieckie. CIS aktywnie dostosowuje swoją ofertę do zmieniających się warunków rynku pracy i rosnących oczekiwań uczestników. Mają oni możliwość korzystania z nowoczesnych maszyn i narzędzi, otrzymują dostosowaną do potrzeb odzież roboczą i przechodzą niezbędne przeszkolenia bhp, a ci, którym wady wzroku utrudniają funkcjonowanie w pracy przechodzą badanie okulistyczne i otrzymują niezbędne do pracy okulary. Dzięki nowym zajęciom i szkoleniom oferowanym przez CIS i Urząd Pracy uczestnicy nabywają nowych umiejętności, które owocują późniejszym podjęciem zatrudnienia przez większość z nich.

Mając na uwadze owocną współpracę z przedsiębiorcami powiatu łobeskiego, CIS nie wykonuje zleceń komercyjnych, które mogą być dla nich konkurencyjne.

W ramach reintegracji społecznej prowadzone są raz w tygodniu zajęcia ze specjalistami: doradcą rodzinnym, zawodowym, pracownikiem socjalnym, terapeutą uzależnień, psychologiem, doradcą społecznym, radcą prawnym, zajęcia klubu pracy. Proces reintegracji społecznej prowadzony jest w oparciu o wykłady, warsztaty w podgrupach oraz bezpłatne indywidualne porady specjalistów. Dodatkowe działania integracyjno-aktywizujące w postaci wyjazdu do teatru, do kina, nad morze, do Szczecina, spływy kajakowe, wspólne Wigilie, Wielkanoce, wyjścia do restauracji, pikniki integracyjne, zapewnienie pakietów żywnościowych oraz paczki świąteczne, spotkania z wizażystką, księdzem, policjantem, zajęcia fakultatywne: podstawy obsługi komputera, kurs tańca, podstawy języka angielskiego, kurs pierwszej pomocy. Celem dodatkowych zajęć jest zacieśnienie więzów pomiędzy uczestnikami i pracownikami, a co za tym idzie – asymilacja ze środowiskiem oraz podniesienie poczucia własnej wartości i pewności siebie.

Działania CIS-u dostrzegane są w skali kraju – jest ono wyróżniane jako najlepsza inicjatywa tego rodzaju w woj. zachodniopomorskim, co mobilizuje do poszerzania swej oferty. Od listopada 2008 do końca 2009 r. działał Punkt Wsparcia Zachodniopomorskich Inicjatyw Społecznych przy CIS „Od Nowa”, którego głównym celem było upowszechnienie i promowanie idei ekonomii społecznej, wymiana doświadczeń w tym obszarze oraz wsparcie w realizowaniu inicjatyw z tego zakresu. Kolejną inicjatywą CIS było utworzenie w 2009 r. Zachodniopomorskiego Centrum Ekonomii Społecznej, którego realizacja jest odpowiedzią na pozytywne informacje o rezultatach poprzedniego przedsięwzięcia oraz odpowiedzią na sygnały dotyczące potrzeb merytorycznego wsparcia rozwoju instytucji ekonomii społecznej.

Działania podejmowane przez ZCES bazują na sprawdzonych już formułach z poprzedniego projektu. Dodatkowo są one wzbogacone w warsztaty partnerstwa lokalnego, forum wymiany doświadczeń, wyjazdy studyjne, film promujący Ekonomię Społeczną w województwie, a także przeprowadzenie diagnozy instytucji ekonomii społecznej w województwie zachodniopomorskim.

FILAR II - EDUKACJA

Cel 2.1: Zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie funkcjonowania na rynku pracy

Działanie 2.1.1: Wprowadzenie orientacji zawodowej i poradnictwa zawodowego na każdym etapie edukacji oraz badanie kwalifikacji i predyspozycji zawodowych osób kończących gimnazjum

Wprowadzenie orientacji zawodowej i poradnictwa zawodowego na każdym etapie edukacji (zarówno przedszkola, jak i szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły średniej) pozwoli młodzieży na dokonanie świadomego wyboru ścieżki dalszego kształcenia oraz kariery zawodowej.

Świadomość konieczności kształcenia przez całe życie powinna być elementem edukacji już na poziomie szkół gimnazjalnych. Potrzebne informacje w tym zakresie powinny zaspokajać poradnie zawodowe oraz pedagodzy szkolni.

Cel 2.2: Zwiększenie świadomości konieczności podnoszenia kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia

Działania informacyjno – promocyjne i szkoleniowe podnoszące świadomość społeczności bezrobotnych w zakresie korzyści płynących z podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych są niezbędne.

Konieczne jest stałe oddziaływanie na głównych uczestników rynku pracy - pracowników i pracodawców, uświadamianie im konieczności systematycznego doskonalenia swoich umiejętności i wiedzy, co wiąże się również z koniecznością ponoszenia kosztów szkoleń.

Osoby posiadające relatywnie wysokie umiejętności, zatrudnione na stosunkowo wysokich stanowiskach, mają większą świadomość konieczności podnoszenia swoich kwalifikacji niż osoby bezrobotne czy pracownicy o niskich kwalifikacjach. Także pracodawcy z małych i średnich przedsiębiorstw, którzy stanowią najliczniejszą grupę pracodawców są z reguły mniej zainteresowani inwestowaniem w rozwój swych pracowników poprzez kształcenie ustawiczne niż pracodawcy z wielkich firm, wiąże się to z tym, że nie dostrzegają często celowości ponoszenia nakładów finansowych na szkolenia swoich pracowników.

Działanie 2.2.1: Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy

Wsparcie w obszarze kształcenia ustawicznego, szczególnie nakierowane na osoby najniżej wykwalifikowane, mogą skutecznie wspierać partnerzy społeczni, zarówno na szczeblu centralnym i branżowym, podczas negocjacji trójstronnych, jak i na poziomie pojedynczych firm. Podkreśla się przy tym, że partnerzy społeczni posiadają pełniejszą wiedzę, co do potrzeb szkoleniowych, stąd na szczeblu centralnym mogą skutecznie uczestniczyć w projektowaniu polityk związanych z edukacją ustawiczną.

Działanie 2.2.2: Promocja szkoleń zawodowych kończących się uzyskaniem uprawnień

Ta forma wsparcia cieszy się wyjątkowo dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych oraz pracodawców. Cechuje ją szczególnie duża efektywność, ponieważ organizowana jest w porozumieniu z właścicielami firm, po uprawdopodobnieniu zatrudnienia przeszkolonej osoby bezrobotnej.

FILAR III. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Powiat Łobeski charakteryzuje się specyficznymi cechami wpływającymi na kształtowanie się przedsiębiorczości, z reguły negatywnymi, do których można zaliczyć peryferyjne położenie wobec stolicy kraju jak i większych ośrodków w województwie, wysoką stopę bezrobocia, migrację kadry wykwalifikowanej do innych regionów, duże braki w strukturze technicznej, omijanie powiatu przez inwestorów (relatywnie do innych regionów kraju).

Wyżej wymienione warunki kształtują negatywne postawy i zachowania wśród przedsiębiorców:

- brak myślenia strategicznego, rozwojowego, innowacyjnego i kreatywnego,
- brak zainteresowania pozyskiwaniem wiedzy, technologii i informacji,
- ograniczenie możliwości pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych na realizację przedsięwzięć gospodarczych,
- brak efektywnej, uświadomionej granicy pomiędzy potrzebami inwestowania a potrzebami konsumpcyjnymi,
- brak świadomego znaczenia konkurencyjności firm.

Cel 3.1: Wsparcie samozatrudnienia i tworzenie nowych miejsc pracy

Jedną z najlepszych dróg do zwalczania bezrobocia jest pobudzanie przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach, zwłaszcza poprzez samozatrudnienie, zwłaszcza poprzez ułatwienia podatkowe, dofinansowania na utworzenie lub rozwój firm, ograniczanie biurokracji itp.

Działanie 3.1.1: Promocja i wspieranie samozatrudnienia

Rynek pracy w Powiecie Łobeskim jest niezwykle trudny, dlatego część osób bezrobotnych decyduje się na samozatrudnienie. Przeszkodą w rozpoczęciu bądź kontynuowaniu przerwanej ścieżki zawodowej poprzez otwarcie własnej działalności gospodarczej jest niejednokrotnie brak lub niewystarczające środki na jej uruchomienie. Tutaj naprzeciwko osobom bezrobotnym, które chcą

zmienić coś w swoim życiu wychodzi urząd pracy, oferując im możliwość uzyskania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Dzięki samozatrudnieniu podniesie się ich poziom samooceny i samodzielności. Rozpoczęcie działalności, zwłaszcza niszowej, stwarza szanse na podjęcie zatrudnienia dla wielu osób, które dzięki temu wypełnią lukę na lokalnym rynku pracy, w sektorze wielu deficytowych zawodów, zwłaszcza w sektorze usług.

Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie posiada duże doświadczenie w przyznawaniu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Bezrobotni najczęściej wnioskują o środki na otwarcie działalności handlowej (sklepy spożywcze, motoryzacyjne i inne), zakładów usług leśnych, usług ogólnobudowlanych, usług kosmetycznych (fryzjerstwo, manicure, solarium). Zapotrzebowanie na tego typu usługi w Powiecie Łobeskim, który jest nadal stosunkowo słabo rozwinięty gospodarczo, jest bardzo duże. Jednak wśród osób otrzymujących do tej pory wsparcie za pośrednictwem PUP byli bezrobotni, którzy zdecydowali się na otworzenie działalności nietypowych, które niejednokrotnie wcześniej nie występowały na terenie Powiatu łobeskiego, jak np.: organizacja imprez masowych, działalność artystyczna (malowanie obrazów), produkcja płytek ceramicznych artystycznych, produkcja sztucznych roślin doniczkowych, telefoniczne centrum marketingu i sprzedaży, trening koni.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pozwala na przyznawanie osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Dotacje cieszą się coraz większym zainteresowaniem, gdyż często jedynie dzięki tym środkom osoby bezrobotne mogą sobie pozwolić na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a także z czasem tworzyć kolejne miejsca pracy.

Dotacje są najbardziej zaawansowaną formą wsparcia rynku pracy i bardzo efektywną. Procedura przygotowania dokumentacji i sfinalizowania każdej umowy wymagają od pracownika PUP i osoby bezrobotnej wykonania szeregu pracochłonnych i złożonych czynności. Samo wypełnienie i złożenie wniosku wymaga od bezrobotnego pewnego nakładu pracy przy przygotowaniu planu wydatków, przeanalizowaniu opłacalności, zebraniu informacji potrzebnych do prowadzenia własnego przedsiębiorstwa, a także kreatywności, by znaleźć idealny interes dla siebie i później jak najlepiej przedstawić swój pomysł. Jest to dla nich szansa na nauczenie się samodzielności, poruszania wśród przepisów i wybiecie się.

PUP będzie realizował te działania poprzez:

- doradztwo zawodowe, które pomoże określić predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej,
- fachową pomoc pracownika urzędu przy wypełnianiu wniosku,
- możliwość udziału w szkoleniu umożliwiającym uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości do wysokości stanowiącej sześciokrotność średniego wynagrodzenia (ogłaszane przez GUS co kwartał),
- promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Cel 3.2: Przeanalizowanie potrzeb przedsiębiorców z terenu Powiatu Łobeskiego

Poznanie przyczyn problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz właściwy dobór narzędzi w celu kreowania zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu możliwe jest tylko w przypadku posiadania kompleksowej charakterystyki sytuacji na tym rynku. Co więcej skuteczność doboru narzędzi i grup docelowych wymaga regularnego monitorowania sytuacji na rynku.

Ogromną trudność sprawia zniwelowanie nierówności na rynku pracy między wielkością podaży pracy i popytu na pracę bez dokładnego poznania charakterystycznych cech lokalnego rynku pracy. Z uwagi na małą ilość dostępnych danych statystycznych i publikacji dotyczących lokalnego sektora gospodarczego, należałoby rozważyć przeprowadzenia badań wśród przedsiębiorców.

Działanie 3.2.1: przeprowadzenie badań ankietowych; organizacja spotkań roboczych przedsiębiorców

Należy rozważyć przeprowadzenie badań ankietowych dotyczących potrzeb oraz oczekiwań przedsiębiorców odnośnie możliwości aplikowania o środki z różnych źródeł i wsparcia przedsiębiorców przez instytucje działające na terenie powiatu łobeskiego,

Ponadto należy umożliwić organizację spotkań roboczych z różnych branż w celu zdiagnozowania problemów i barier w rozwoju poszczególnych grup pracodawców.

Działanie 3.2.2: zorganizowanie forum gospodarczego

Postępujące zmiany polityczne, gospodarcze, wejście Polski do Unii Europejskiej otwierające nowe możliwości rozwoju współpracy międzynarodowej i aplikowania o środki zewnętrzne powodują konieczność organizacji spotkań przedsiębiorców Powiatu Łobeskiego.

Należy zorganizować forum gospodarcze w celu integracji środowiska gospodarczego. Będzie ono stanowić płaszczyznę do wypracowania programów działania, prezentowania spraw przedsiębiorców wobec władz administracji państwowej, samorządowej, jak również innych organizacji działających w sferze około biznesowej.

Uczestnicy forum będą mieli okazję poznać opinię o atrakcyjności inwestycyjnej naszego regionu, prezentacji przedsiębiorców, którzy zdecydowali się na ulokowanie swoich biznesów w powiecie, dowiedzieć się jak zmieniły się plany inwestycyjne w związku z aktualną sytuacją gospodarczą.

W forum weźmie 300 największych przedsiębiorców z Powiatu Łobeskiego.

Cel 3.3: Przygotowanie projektów szkoleniowych dla kadry przedsiębiorców

Dla rozwoju Powiatu Łobeskiego istotnym jest podniesienie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw. Należy wypracować zdolności przystosowawcze do nowych warunków pracy,

również w zakresie technologii, organizacji pracy, rodzaju umów o pracę oraz przekwalifikowaniu pracowników i dostosowaniu umiejętności do potrzeb rynku pracy.

W analizach dialogu na poziomie firm podkreśla się wspólne korzyści z organizacji szkoleń dla pracowników oraz przedsiębiorców. Warto pamiętać, że każda ze stron będzie miała inne wymagania, co do sposobu ich przeprowadzania i tematyki. Przyjmując pewne uogólnienia, przedsiębiorcy będą zabiegać głównie o szkolenia specyficzne, przydatne wyłącznie w danym miejscu pracy, ale również finansować je będą głównie pracownikom wykwalifikowanym. Należy przy planowaniu ewentualnego projektu szkoleniowego zadbać o równościową politykę szkoleń (uczestniczenie w szkoleniach pracowników najslabiej wykwalifikowanych), a także tematykę szkoleń z wiedzy ogólnej, przydatnej nie tylko w danym miejscu pracy.

Finansowanie szkoleń ze źródeł zewnętrznych, nie obciążających bezpośrednio przedsiębiorców i pracowników, przyczyni się z pewnością do popularyzacji idei kształcenia ustawicznego.

FILAR IV. EKONOMIA SPOŁECZNA

Termin ekonomii społecznej definiuje się jako sektor (w wymiarze instytucjonalno - prawnym) i jako metodę działania (polegającą na osiąganiu celów społecznych metodami gospodarczymi). Najbardziej popularna i często stosowana jest definicja europejskiej sieci badawczej EMES (European Research Network). Według niej przedsiębiorstwo społeczne to przedsięwzięcie o głównie społecznych celach, które angażuje się w działalność ekonomiczną, a zyski z niej przeznacza na realizację owych celów lub dla zaspokojenia określonych potrzeb społecznych. Nie działa więc – jak tradycyjne przedsiębiorstwo – w celu maksymalizacji zysku lub zwiększenia dochodu udziałowców, czy też właścicieli. EMES określa kryteria społeczne i kryteria ekonomiczne, którymi powinny charakteryzować się przedsiębiorstwa społeczne:

- kryteria ekonomiczne:
 - prowadzenie w sposób względnie ciągły, regularny działalności w oparciu o instrumenty ekonomiczne;
 - niezależność, suwerenność instytucji w stosunku do instytucji publicznych;
 - ponoszenie ryzyka ekonomicznego;
 - istnienie choćby nielicznego płatnego personelu.
- kryteria społeczne:
 - wyraźna orientacja na społecznie użyteczny cel przedsięwzięcia;
 - oddolny, obywatelski charakter inicjatywy;
 - specyficzny, możliwie demokratyczny system zarządzania;
 - możliwie wspólnotowy charakter działania;
 - ograniczona dystrybucja zysków.

Poniżej wymienione zostały formy prawne podmiotów, które wpisują się w działania ekonomii społecznej:

- organizacje pozarządowe, w tym: stowarzyszenia i fundacje,
- spółdzielnie, w tym: spółdzielnie pracy, spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych, spółdzielnia socjalne,
- centra integracji społecznej,
- kluby integracji społecznej,
- zakłady aktywności zawodowej,
- towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych,
- warsztaty terapii zajęciowej.

Nie oznacza to jednak, że wszystkie organizacje działające w formule stowarzyszenia czy spółdzielni pracy automatycznie powinny być zakwalifikowane jako podmioty ekonomii społecznej. To zależy przede wszystkim od profilu ich działania oraz innych cech, takich jak to, czy wśród pracowników czy klientów takich organizacji znajdują się osoby pochodzące z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym¹.

W okresie 2009 – 2011 w powiecie łobeskim odnotowano wzrost liczby podmiotów III - go sektora gospodarki (**fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne**) z 80 podmiotów w roku 2009 do 85 podmiotów w roku 2011 – wzrost o 6,3%.

Udział podmiotów zaliczanych do III sektora w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie powiatu łobeskiego wynosi 2,6%.

¹ Źródło: *Ekonomia społeczna w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki*.

Tabela 1 Liczba fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych w powiecie łobeskim w latach 2009 - 2011

Rok	Podmioty gospodarki narodowej (ogółem)	Fundacje		Stowarzyszenia i organizacje społeczne	
		ogółem	%	ogółem	%
2009	3 223	3	0,1	77	2,5
2010	3 353	3	0,1	79	2,4
2011	3 240	3	0,1	82	2,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych, GUS.

W powiecie łobeskim wskaźnik liczby podmiotów III sektora w 2010 r. w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wynosił 2,2. Jednakże poziom aktywności fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych nie wyraża ich ilość, lecz ogół prowadzonych działań i ich udział w życiu mieszkańców powiatu.

Z opracowania *Badanie zachodniopomorskich podmiotów Ekonomii Społecznej. Diagnoza sytuacji organizacji pozarządowych województwa zachodniopolskiego*² wyłania się następujący obraz zachodniopomorskich organizacji pozarządowych:

- region charakteryzuje aktywność nastawiona nie tyle na integrację społeczności lokalnych, lecz na realizowanie indywidualnej i zbiorowej przedsiębiorczości,
- na terenie województwa wiele stowarzyszeń znajduje się na terenach wiejskich, przez co mają ograniczony potencjał osobowy i majątkowy,
- wśród podmiotów III sektora przeważają stowarzyszenia, działające na poziomie lokalnym i na rzecz podmiotów zewnętrznych,
- instytucje korzystają głównie z lokali udostępnianych im na preferencyjnych warunkach przez instytucje samorządowe,
- organizacje skupiają się wokół liderów, którzy nie tylko podejmują decyzje, ale i wnoszą nowe pomysły, jednakże respondenci poddani badaniu wskazywali na ogromne potrzeby szkoleniowe, głównie z zakresu dofinansowania,
- istotną potrzebą jest wsparcie edukacyjne w procesie efektywnego poznawania potrzeb beneficjentów organizacji,
- zdecydowana większość organizacji działa opierając się na nieodpłatnej pracy.

W realizację idei ekonomii społecznej na terenie powiatu łobeskiego wpisuje się przede wszystkim **Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie**.

Instytucją tworzącą CIS „Od Nowa” jest Stowarzyszenie „Współlistnienie” z siedzibą w Resku. Stowarzyszenie Współlistnienie jest instytucją silnie powiązaną i współpracującą z łobeskim Powiatowym Urzędem Pracy. Stąd znajomość potrzeb i barier utrudniających korzystanie z pomocy publicznych instytucji wspierających zatrudnienie. Sprzyja to uzupełnianiu działań publicznych służb zatrudnienia i ścisłą współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i podjęcie takich działań, które stanowią uzupełnienie tego, co dla osób długotrwale bezrobotnych oferuje PUP.

² Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa”, Szczecin, 2010 r.

Działania Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie skierowane są do mieszkańców powiatu łobeskiego, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie we własnym zakresie poradzić sobie z problemami życia codziennego, izolacją społeczną, zawodową i rodzinną. Celem projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych. Poprzez tzw. zatrudnienie socjalne oraz działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dąży się do usamodzielnienia uczestników i wyprowadzenia ich poza system pomocy społecznej.

W ramach CIS realizowany jest program reintegracji zawodowej i społecznej poprzez:

- kształcenie umiejętności pozwalających w pełnieniu ról społecznych;
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Osobami, które mogą zostać uczestnikami Centrum Integracji Społecznej są osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Reintegracja zawodowa ma na celu przyuczenie do zawodu, podwyższenie kwalifikacji, prowadzenie zajęć praktycznych w CIS oraz u przyszłych pracodawców.

Uczestnicy CIS przydzielani są do następujących grup szkoleniowych:

- Grupa Budowlano – Remontowo - Drogowa
- Grupa Konserwacja Zieleni
- Grupa Rękodzieło
- Grupa Krawiectwo

Celem reintegracji społecznej jest odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu. Nauka planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągania własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą oraz uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Zajęcia w ramach reintegracji społecznej prowadzone są przez: psychologa, pedagoga, doradcę zawodowego, doradcę społecznego oraz pracownika socjalnego.

W zajęciach CIS w ramach reintegracji zawodowej i społecznej w 2011 uczestniczyło 106 osób, jedynie 28 osób ukończyło zajęcia. W 2010 roku reintegracją społeczną i zawodową objęto 131 osób, 95 osób nie ukończyło zajęć. W roku 2009 zajęcia rozpoczęły i uczestniczyły w nich 142 osoby i 83% podopiecznych CIS zajęcia ukończyło.

Tabela 2 Liczba osób, która ukończyła zajęcia reintegracji społecznej i zawodowej

Struktura uczestników	2009	2010	2011
uczestnicy ogółem, w tym:	118	36	28
Kobiety	87	25	15
osoby uzależnione od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego	-	2	1
osoby chore psychicznie	1	-	-
osoby długotrwale bezrobotne	118	36	3
osoby zwalniane z zakładów karnych mające trudności w integracji ze środowiskiem	-	-	1
osoby niepełnosprawne	-	-	1
Inni	-	-	24

Źródło: Sprawozdania Centrum Integracji Społecznej.

Tabela 21 obrazuje usługi kierowane do uczestników w ramach reintegracji społecznej i zawodowej wraz z liczbą osób, która je ukończyła.

Tabela 3 Usługi kierowane do uczestników w ramach reintegracji społecznej i zawodowej

Wyszczególnienie	2009	2010	2011
Szkolenia zawodowe	21	22	20
Organizowanie praktyk i staży zawodowych	35	44	13
Pomoc w przekazywaniu ofert pracy	64	36	28
Zajęcia z zakresu prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej lub spółdzielni socjalnej	-	3	-
Inne działania z zakresu reintegracji zawodowej	64	36	28
Uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych	20	36	28
Indywidualne konsultacje z psychologiem lub terapeutą	142	36	22
Grupy edukacyjne	64	37	-
Inne działania z zakresu reintegracji społecznej	118	36	28

Źródło: Sprawozdania Centrum Integracji Społecznej.

W wyniku uczestnictwa w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej następująca liczba osób na przestrzeni lat 2009 – 2011 znalazła zatrudnienie:

Tabela 4 Liczba uczestników usamodzielnionych ekonomicznie

Wyszczególnienie	2009	2010	2011
uczestnicy zajęć ogółem, w tym	57	26	17
Kobiety	44	17	7

Wyszczególnienie	2009	2010	2011
uczestnicy zajęć w centrum integracji społecznej zatrudnieni w centrum integracji społecznej, w tym	8	-	-
Kobiety	4	-	-

Źródło: Sprawozdania Centrum Integracji Społecznej.

Na terenie powiatu łobeskiego istnieje potrzeba utworzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych. WTZ finansowane są ze środków PFRON, możliwe jest też pozyskanie środków z innych źródeł, tj. dotacje samorządowe, darowizny z organizacji pozarządowych, osób prywatnych czy darowizny sponsorów. Działalność warsztatów jest działalnością niezarobkową. Ewentualny dochód ze sprzedaży produktów wykonanych przez uczestników warsztatów w ramach realizowanego przez nich programu rehabilitacji i terapii przeznacza się w porozumieniu z uczestnikami na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników.

Ponadto na terenie poszczególnych gmin powiatu łobeskiego proponuje się utworzenie tzw. „**wiosek tematycznych**” (wspierających społeczną aktywność obywateli, w tym m.in. takich grup społecznych jak: osoby niepełnosprawne, seniorzy, bezdomni, bezrobotni, dzieci, młodzież, kobiety oraz inne grupy społeczne wymagające wsparcia) oraz spółdzielni socjalnych.

Istotną kwestią dla rozwoju ekonomii społecznej w powiecie jest jej uwzględnienie w systemie strategicznego planowania rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu, ale także poszczególnych gmin wchodzących w jego skład.

W Polsce funkcjonują ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, które mają za zadanie pomagać w tworzeniu i rozwijaniu podmiotów ekonomii społecznej, przede wszystkim spółdzielni, organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą. W powiecie łobeskim taką funkcję pełni **Zachodniopomorskie Centrum Ekonomii Społecznej**. Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie „Współlistnienie” Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie.

Ponadto tworzona jest sieć centrów ekonomii społecznej, których zadaniem jest świadczyć wystandaryzowane i jak najlepsze jakościowo usługi dla ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Dla powiatu łobeskiego usługi takie świadczyć będzie Fundacja Fundusz Współpracy z siedzibą w Nidzicy, obejmująca zasięgiem działalności m.in. województwo zachodniopomorskie.

Cel 4.1: Rozwój ekonomii społecznej w Powiecie Łobeskim

Działanie 4.1.1: Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej w Powiecie Łobeskim

Instytucje funkcjonujące w ramach III sektora to potencjalny partner samorządów wszystkich szczebli. Ich profil działalności pozwala łatwiej wykonywać szereg zadań o charakterze prospołecznym, jak również wskazywać nowe kierunki działania i opiniować proponowane inicjatywy. Skorzystanie przez samorządy z zasobów instytucji ekonomii społecznej, ich potencjału ludzkiego i intelektualnego wymaga jednak, aby samorządy brały aktywny udział we wspieraniu ich rozwoju. W przypadku Powiatu Łobeskiego naturalnym kierunkiem działania jest rozwój spółdzielczości socjalnej. Potencjał

gospodarczy powiatu oraz środki finansowe pozostające w jego dyspozycji pozwala utworzyć minimum 2 spółdzielnie socjalne.

Działanie 4.1.2: Zwiększenie poziomu wiedzy na temat ekonomii społecznej w Powiecie Łobeskim.

Ekonomia społeczna to zjawisko, które nadal jest słabo zakorzenione w świadomości społeczeństwa. Jest to szczególnie istotne w przypadku środowisk opiniotwórczych, mających wpływ na decyzje instytucji publicznych. Problem ten dotyczy także osób, które same mogłyby skorzystać z pomocy niesionej przez instytucje tego typu. Rozwiązaniem tego problemu jest wsparcie dla potencjalnych liderów ekonomii społecznej realizowane w formie szkoleń. Wyłonienie i wyszkolenie takich osób jest warunkiem dalszego rozwijania idei ekonomii społecznej na terenie naszego Powiatu. Jest to warunek konieczny dla realizacji idei powstawania spółdzielni socjalnych jak i wiosek tematycznych.

FILAR V. BUDOWANIE PARTNERSTWA W CELU POZYSKIWANIA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie jako główna jednostka zajmująca się problematyką wspierania przedsiębiorczości, rynku pracy i przeciwdziałania bezrobociu, często potrzebuje wsparcia dla swoich działań ze strony innych jednostek. Istotne jest, by stworzyć podstawy do zwiększenia poziomu współpracy oraz stworzenia nowoczesnych form porozumienia i zbudowania sieci współpracy pomiędzy partnerami rynku pracy.

Cel 5.1: Zacieśnienie partnerstwa publicznego w zakresie wsparcia rynku pracy

Partnerstwo może być rozumiane jako każdego rodzaju współpraca, która ma na celu realizację szeroko pojętego dobra publicznego, lub też jako współpraca partnerska przy realizacji stosunkowo dużych projektów, które mają na celu wykonywanie zadań użyteczności publicznej i wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom użytkowników. Ta współpraca ujmowana jest w różne formy strukturalne i prawne oraz przybiera różne konfiguracje.

Działanie 5.1.1: Współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia w zakresie kształtowania aktualnej sytuacji na rynku pracy

Powiatowa Rada Zatrudnienia jest organem opiniodawczo – doradczym Starosty w sprawach polityki rynku pracy. Do zakresu jej działań należy w szczególności:

1. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie,
2. ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy,

3. opiniowanie opracowanych przez Powiatowy Urząd Pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji powiatu i sprawozdań z ich wykorzystania,
4. składanie wniosków i wydanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w powiecie,
5. ocenianie okresowych sprawozdań z działalności Powiatowego Urzędu Pracy oraz przedstawianie Wojewódzkiej Radzie Zatrudnienia okresowych sprawozdań i wniosków w sprawach zatrudnienia,
6. delegowanie przedstawicieli do komisji konkursowej w liczbie równej co najmniej połowie składu komisji dokonującej wyboru kandydata na stanowisko dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy,
7. opiniowanie wniosków o odwołanie lub wnioskowanie o odwołanie dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy,
8. delegowanie przedstawiciela do Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia,
9. opiniowanie refundowania z Funduszu Pracy kosztów szkolenia specjalistycznego pracowników zagrożonych zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy,
10. opiniowanie wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób w programach na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Członków Powiatowej Rady Zatrudnienia powołuje starosta spośród kandydatów zgłoszonych przez działające na terenie powiatu:

- terenowe struktury każdej reprezentatywnej organizacji związkowej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do spraw społeczno – Gospodarczych,
- terenowe struktury każdej reprezentatywnej organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw społeczno – Gospodarczych,
- społeczno – zawodowe organizacje rolników, w tym związki zawodowe rolników indywidualnych i izby rolnicze,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje pozarządowe zajmujące się statutowo problematyką rynku pracy.

Kadencja Powiatowej Rady zatrudnienia trwa 4 lata.

Działanie 5.1.2: Zwiększenie poziomu wiedzy o działaniach Powiatowego Urzędu Pracy i instytucjach użyteczności publicznej

- spotkania robocze z reprezentantami władz lokalnych,
- udział w sesjach rady i pracach komisji,
- przygotowywanie informacji o sytuacji na rynku pracy na terenie danej jednostki.

Cel 5.2: Pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie instrumentów rynku pracy

Brak środków finansowych uniemożliwia aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Ich pozyskiwanie warunkuje skuteczne działania na rzecz zwalczania bezrobocia w Powiecie Łobeskim.

WNIOSKI

1. Na terenie Powiatu Łobeskiego można zauważyć znaczącą rotację zatrudnienia na stanowiskach branży budowlanej i usługowej (sprzedawcy). Obserwując rynek pracy ostatnich lat, można przypuszczać, iż owa rotacyjność powyższych stanowisk pracy będzie utrzymywać się w latach następnych. Wynika to często z braku umiejętności, bądź niechęci do podnoszenia kwalifikacji osób zatrudnianych w tych branżach.
2. Współczesny rynek pracy wymaga od poszukujących pracy mobilności. Rolą PUP jest zapewnienie bezrobotnym możliwości zdobywania nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, dzięki którym będą oni mieli większe szanse podejmowania zatrudnienia w różnych zawodach, zarówno w kraju jak i za granicą..
3. Niezbędne jest bieżące monitorowanie i korygowanie kierunków kształcenia w regionie, w stosunku do potrzeb lokalnego, regionalnego, ogólnopolskiego oraz europejskiego rynku pracy. Należy rozważyć publiczną debatę na temat wprowadzenia większej spójności pomiędzy kierunkami kształcenia a potrzebami rynku pracy, co być może pozwoli na zmianę profili i ścisłą współpracą wielu szkół z urzędem.
4. Należy położyć większy nacisk na bieżące kontakty z pracodawcami, co pozwoli określić tematy szkoleń dla bezrobotnych, które ułatwią im znalezienie zatrudnienia.

III. Diagnoza stanu i możliwości realizacji strategii przeciwdziałania bezrobociu

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i mocnych stron polityki rozwiązywania problemów społecznych oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką rozwiązywania problemów społecznych w powiecie łobeskim. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki rozwiązywania problemów społecznych, które należy wykorzystać sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki rozwiązywania problemów społecznych, które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności powiatu łobeskiego, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach mogą być wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi polityki rozwiązywania problemów społecznych;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności powiatu łobeskiego, ale które mogą stanowić zagrożenie dla skutecznej realizacji polityki rozwiązywania problemów społecznych (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na zarządzanie obszarem tej polityki).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów polityki rozwiązywania problemów społecznych przyjętych w założeniach do części strategicznej tego dokumentu. Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach polityki rozwiązywania problemów społecznych i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach polityki rozwiązywania problemów społecznych powiatu łobeskiego.

Tabela 5 Analiza SWOT

Analiza SWOT		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	▪ dobrze funkcjonujące instytucje rynku pracy: Powiatowy Urząd Pracy, OHP, CIS i inne jednostki organizacyjne, ▪ znaczna liczba realizowanych programów i projektów, ▪ otwartość na nowe metody pracy, ▪ odpowiedni poziom rozpoznania potrzeb społecznych w zakresie przeciwdziałania bezrobociu ▪ aktywność społeczna organizacji pozarządowych, ▪ dobrze funkcjonujące wypracowane partnerstwo, ▪ istnienie Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej STREFA ŁOBEZ.	▪ dostęp do finansowania programów ze środków UE, ▪ współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym, ▪ rozwój ekonomii społecznej, ▪ wdrażanie programów edukacyjnych, ▪ wzrost poziomu wykształcenia, ▪ korzystne zmiany ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, ▪ rozwój wolontariatu. ▪ rozwój przedsiębiorczości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej ▪ pozyskiwanie nowych przedsiębiorców ▪ rozwój współpracy z firmami już działającymi na terenie Powiatu Łobeskiego
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	▪ wysoka stopa bezrobocia, ▪ niekorzystne trendy demograficzne charakterystyczne dla powiatu łobeskiego (wzrastający odsetek osób starszych w strukturze mieszkańców powiatu), ▪ niekompatybilność kwalifikacji osób bezrobotnych z rzeczywistymi potrzebami lokalnego rynku pracy, ▪ wysoki odsetek osób posiadających niskie wykształcenie w strukturze osób bezrobotnych, ▪ brak tworzenia korzystnych warunków dla inwestorów,	▪ skutki kryzysu społeczno – gospodarczego, ▪ starzenie się społeczeństwa, ▪ pauperyzacja społeczeństwa, ▪ reforma dotycząca przedłużenia wieku emerytalnego, ▪ migracja zarobkowa, ▪ wzrost zjawiska wykluczenia społecznego ▪ wzrost zjawiska bezrobocia dziedzicznego

	▪ brak zasobów instytucjonalnych wsparcia dziennego na rzecz osób starszych, ▪ występujące trudności finansowe organizacji pozarządowych, ▪ zbyt mała ilość ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, ▪ duża ilość osób korzystających z pomocy społecznej, ▪ wzrost zachowań patologicznych, ▪ narastający problem ubóstwa społeczeństwa lokalnego. ▪ duży odsetek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, często byłych pracowników PGR	
--	---	--

IV. WARUNKI REALIZACJI STRATEGII

Realizacja Strategii opierać się będzie na:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych celów zgodnie z kompetencjami samorządów szczebla gminnego i powiatowego, i podległych tym samorządom jednostkom organizacyjnym bez względu na ich formę prawną.
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – społecznym (samorząd – organizacje pozarządowe),
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno - prywatnego (z udziałem prywatnych przedsiębiorców na zasadach ppp lub outsourcingu usług i świadczeń),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno – społeczno – prywatnego (samorząd – organizacje pozarządowe - kapitał prywatny),
- koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

Struktura alokacji środków dla realizacji programów strategicznych.

Środki na realizację priorytetów, zadań i działań określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łobeskim podzielono na następujące źródła finansowania:

- 1) środki własne (budżety samorządów terytorialnych wchodzących w skład powiatu łobeskiego)
- 2) Skarb Państwa (środki celowe w poszczególnych ministerstwach, a w szczególności Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w tym zarządzane przez te ministerstwa Programy Operacyjne),
- 3) środki Unii Europejskiej (Fundusze Strukturalne, w tym przede wszystkim poprzez Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013),
- 4) środki własne organizacji pozarządowych i w montażu finansowym z sektorem publicznym (partnerstwo publiczno – społeczne).

V. MONITORING STRATEGII

Ocena strategicznych dokumentów zawierających cele z kierunkami działania winna być dokonywana trzykrotnie: przed rozpoczęciem realizacji (ex-ante), w połowie okresu realizacji (mid-term) oraz po zakończeniu realizacji (ex-post).

Aby umożliwić pośrednie dokonywanie ocen mid-term i ex-post, należy określić powiązania pomiędzy Strategią Przeciwdziałania Bezrobociu, a obecnymi i przyszłymi programami operacyjnymi. Ocena ex-post jest najbardziej istotna i miarodajna dla całościowej oceny polityki społecznej w długim okresie czasu oraz spełnia najwięcej funkcji. Wszelkie oceny oddziaływania podmiotów publicznych na procesy kierowania polityką społeczną i działaniami na rzecz integracji przeprowadzane są w kontekście społecznych potrzeb, celów i nakładów. Mierzone i oceniane są uzyskane produkty, wyniki, efekty i skutki. Działania i przedsięwzięcia służące realizacji celów strategicznych oceniane są na podstawie czterech kryteriów: skuteczności, celowości, efektywności, wydajności. Cały proces dodatkowo oceniany jest z punktu widzenia praworządności i gospodarności (oszczędności). Oceny wymagają podejścia uporządkowanego, obiektywnych kryteriów oraz stosowania zróżnicowanych i wyrafinowanych metod. Ocena realizacji strategii jest procesem wymagającym udziału społecznego, a przede wszystkim współdziałania podmiotów i uczestników strategicznego zarządzania polityką społeczną powiatu.

Aby spełnić powyższe wymagania, każdy kierunek działania wymaga monitorowania. Wymóg monitorowania wynika również z przepisów regulujących finansowanie przedsięwzięć z funduszy strukturalnych UE. Monitorowaniem kierunku działania na poziomie celów winna zajmować się jednostka organizacyjna odpowiedzialna za jego sformułowanie, w tym wypadku – w imieniu Powiatu Łobeskiego – Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie. Obowiązek monitorowania poszczególnych zadań, których realizacja na poziomie lokalnego samorządu wynika z obecnie obowiązujących celów i kierunków działania spoczywa na jednostce realizującej dane zadanie.

Misja zawarta w Strategii Przeciwdziałania Bezrobociu w Powiecie Łobeskim sformułowana jest na tak ogólnym poziomie, że bezpośrednia ocena stopnia jej realizacji nie jest możliwa, dlatego należy oceniać stopień realizacji kierunków działania. Mają one na tyle konkretny charakter i są powiązane bezpośrednio z celami i istniejącymi programami, że można stosować bardziej wyspecjalizowane wskaźniki. W charakterystyce każdego z kierunków działania zawarto propozycje wskaźników produktów oraz rezultatów. Zestaw wskaźników dla celów monitorowania zawiera poniższa Tabela. Ich coroczne obliczenie rozpoczynając od roku bazowego 2013 umożliwi dokonanie w latach kolejnych oceny realizacji *Strategii* pod kątem: skuteczności, celowości, efektywności, wydajności. Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie i instytucje zewnętrzne dokonywać będą bieżącej i okresowej kontroli realizacji *Strategii*. Efektem kontroli może być potrzeba zmodyfikowania *Strategii*.

Źródłami pozyskiwania danych do oceny realizacji *Strategii* mogą być:

1. Źródła pierwotne:

- badania ankietowe za pomocą kwestionariusza – np. z wykorzystaniem Internetu, w formie drukowanej – skrzynka na opinie w PUP
- otwarte dla wszystkich Forum Internetowe pozwalające na swobodną wypowiedź, wstępną ocenę inicjatyw społecznych, pozwalające znaleźć partnerów dla wspólnej realizacji projektów,
- cykliczne, coroczne spotkania grup eksperckich oraz innych podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania bezrobociu,
- inne.

2. Źródła wtórne:

- raporty z badań zjawisk społecznych i opinii publicznych dokonywanych przez inne jednostki badawcze i ośrodki badań społecznych,
- statystyki, w tym Urzędu Statystycznego oraz innych jednostek i instytucji,
- informacje medialne oraz raporty, biuletyny, sprawozdania z działalności i in. pochodzące od środowisk zajmujących się problematyką bezrobocia i działaniami na rzecz integracji,
- inne.

Wybór źródeł informacji do oceny realizacji Strategii będzie każdorazowo weryfikowany, zgodnie z przyjętymi wskaźnikami.

Wskaźniki monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łobeskim

Nr kier. dział.	Nazwa priorytetu/celu szczegółowego	Wskaźniki	
		Produktu	rezultatu
		Rok bazowy 2013 lata oceny: 2016, 2018, 2020	
1.	Filar I. RYNEK PRACY		
1.1.	Cel 1.1 Aktywizacja osób bezrobotnych i przeciwdziałanie bezrobociu		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
1.1.1.	Udzielenie wsparcia osobom bezrobotnym poprzez poradnictwo zawodowe oraz organizację Klubów Pracy	– Liczba zorganizowanych Klubów Pracy	– liczba osób biorących udział w Klubach Pracy i korzystających z poradnictwa zawodowego
1.1.2.	Objęcie osób bezrobotnych pośrednictwem pracy	– liczba pozyskanych ofert pracy	– liczba osób bezrobotnych skierowanych do pracodawców
	Promowanie ofert pracy z sieci EURES	– liczba pozyskanych ofert pracy z sieci EURES	– Liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z ofert EURES
1.2.	Cel 1.2. Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
1.2.1.	Zwiększanie dostępu do szkoleń zawodowych	– Liczba zorganizowanych szkoleń zawodowych	– liczba osób bezrobotnych, które skorzystały ze szkoleń zawodowych
1.3.	Cel 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
1.3.1.	Rozwój współpracy z instytucjami ekonomii społecznej	– liczba projektów i programów realizowanych przez PUP we współpracy z instytucjami pozarządowymi	– Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
2.	FILAR II. EDUKACJA		
2.1.	Cel 2.1. Zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie funkcjonowania na rynku pracy		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
2.1.1.	Wprowadzenie orientacji zawodowej i poradnictwa zawodowego na każdym etapie edukacji oraz badanie kwalifikacji i predyspozycji zawodowych osób kończących gimnazjum	– liczba wspólnych przedsięwzięć partnerskich mających na celu orientację zawodową i badanie kwalifikacji i predyspozycji zawodowych osób kończących gimnazjum	– liczba uczniów objętych orientacją zawodową, poradnictwem zawodowym i badaniem predyspozycji zawodowych

2.2.	Cel 2.2 Zwiększenie świadomości konieczności podnoszenia kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
2.2.1.	Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy	– Liczba wspólnych przedsięwzięć (PUP oraz instytucje edukacyjne) zmierzających do dostosowania programów edukacyjnych	– liczba osób korzystających ze zmodyfikowanych programów kształcenia
2.2.2.	Promocja szkoleń zawodowych kończących się uzyskaniem uprawnień	– Liczba zorganizowanych szkoleń zawodowych	– liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe
3.	FILAR III. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		
3.1.	Cel 1. Wsparcie samozatrudnienia i tworzenie nowych miejsc pracy		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
3.1.1.	Promocja i wspieranie samozatrudnienia	– Liczba projektów, przewidujących udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	– Liczba osób bezrobotnych, którym udzielono jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej
3.2.	Cel 3.2. Przeanalizowanie potrzeb przedsiębiorców z terenu powiatu łobeskiego		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
3.2.1.	Przeprowadzenie badań ankietowych, organizacja spotkań roboczych przedsiębiorców	– liczba przeprowadzonych ankiet i spotkań przedsiębiorców.	– liczba firm, które brały udział w ankietach i spotkaniach roboczych
3.2.2.	Zorganizowanie forum gospodarczego	– Liczba zorganizowanych forów gospodarczych	– Liczba firm, które brały udział w forach gospodarczych
3.3	Cel 3.3. Przygotowanie projektów szkoleniowych dla kadry przedsiębiorców		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
3.3.1.	Opracowywanie partnerskich projektów szkoleniowych adresowanych do kadry przedsiębiorców	- Liczba projektów adresowanych do kadry przedsiębiorców	– Liczba osób zatrudnionych w lokalnych firmach, objętych szkoleniami
4.	FILAR IV. EKONOMIA SPOŁECZNA		
4.1.	Cel 4.1. Rozwój ekonomii społecznej w Powiecie Łobeskim		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
4.1.1.	Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej w tworzeniu nowych podmiotów ekonomii społecznej.	- Ilość nowych inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej w Powiecie Łobeskim	- liczba osób objętych wsparciem przez nowe podmioty ekonomii społecznej

4.1.2.	Zwiększenie poziomu wiedzy na temat ekonomii społecznej w Powiecie Łobeskim	-Ilość szkoleń dla liderów ekonomii społecznej	- Liczba osób, które skorzystały ze szkoleń dla liderów ekonomii społecznej
5.	FILAR V. BUDOWANIE PARTNERSTWA W CELU POZYSKIWANIA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH		
5.1.	Cel 4.1. Zacieśnienie partnerstwa publicznego w zakresie wsparcia rynku pracy		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
5.1.1.	Współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia w zakresie kształtowania aktualnej sytuacji na rynku pracy	– liczba posiedzeń Powiatowej Rady Zatrudnienia	– liczba nowych rozwiązań dotyczących problemów rynku pracy, opiniowanych przez Powiatową Radę Zatrudnienia
5.1.2.	Zwiększenie poziomu wiedzy o działaniach Powiatowego Urzędu Pracy i instytucjach użyteczności publicznej	– Liczba spotkań roboczych z przedstawicielami władz lokalnych i organizacji przedsiębiorców	– Liczba osób biorących udział w spotkaniach roboczych z przedstawicielami władz lokalnych i organizacji przedsiębiorców
5.2.	Cel 4.2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie instrumentów rynku pracy		
	KIERUNKI DZIAŁANIA		
5.2.1.	Opracowywanie nowych projektów rynku pracy	– Liczba nowych projektów rynku pracy	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach projektów rynku pracy